Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 157 (6. 946) 1989 йил 10 июль, душанба Баҳоси 3 тийин

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕССИЯСИДА

СССР Олий Советининг биринчи сессияси 7 июль куни Москвада, СССР Олий Советининг мажлислар залида ўз ишини давом эттирди.

Палаталарнинг қўшма мажлисида СССР Прокуратураси коллегиясининг составн тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Номзодларни тавсия этиш учун СССР бош прокурори **А. Я. Сухарев**га сўз берилади.

А. Я. Сухарев тавсия этилаётган номзодларни қисқача таърифлади, депутатларнинг саволларига жавоб қайтарди.

Қонунчилик, қонунийлик ва ҳуқуқ-тартибот масалалари комитети раисининг ўринбосари **Ю. Х. Калмиков** СССР Олий Совети қонунчилик, қонунийлик ва ҳуқуқ-тартибот масалалари ҳамда ошкоралик, гражданларнинг ҳуқуқлари ва мурожаатлари масалалари билан шуғулланувчи комитетлари номидан изоҳ берди.

Депутатлар номзодларни кўриб чиқишга ўтадилар.

СССР бош прокурорининг биринчи ўринбосари лавозимига тавсия этилган **А. Д. Васильев**га саволларга жавоб қайтариш учун минбар берилади.

Унинг номзодини муҳокама қилишда депутатлардан **Т. Х. Гдлян, Е. Ф. Бобилева, Н. Н. Энгвер** иштирок этдилар.

Сессия кўпчилик овоз билан А. Д. Васильевни СССР бош прокурорининг биринчи ўринбосари этиб тасдиқлайди.

Мажлисда СССР Олий Советининг кўпчилик аъзолари йўқлиги ва овоз бериш чоғида қийинчиликлар юзага келганлиги муносабати билан сессияда иш тартибига доир баъзи масалалар юзасидан узоқ давом этган мунозара бўлди. Мунозарада депутатлардан **А. Н. Пенягин, Б. Х. Блаев, В. Д. Юдин, Е. М. Примаков, Р. А. Медведев, Р. Н. Нишонов, Е. А. Гаер** ва бошқалар қатнашдилар.

А. И. Лукьянов муҳокамага якун ясаб, жумладан шуни таъкидладики, депутат давлат ҳокимиятининг коллегиал, ваколатли органига сайланган пайтдан бошлаб у Олий Советнинг комитетлар ва комиссияларнинг фаолиятида актив иштирок этиши шарт. Депутат ўз сайловчилари олдидагина жавоб бериб қолмайди. Олий Совет депутатнинг ўз депутатлик мажбуриятларини қандай бажараётгани тўғрисидаги ахборотини тинглаши мумкин.

Раислик қилувчи СССР халқ депутатлари съездининг мандат комиссияси составида депутатлар фаолияти ва ахлоқ-одоб масалалари билан шуғулланувчи кичик комиссия тузилишини маълум қилади.

Баъзи депутатлар А. Д. Васильев номзоди бўйича муҳокама ва овоз беришни такрорий ўтказиш зарур деган масалани ўртага қўйдилар.

Кўпчилик овоз билан бу таклиф рад этилади. А. Д. Васильевнинг тайинланиши тасдиқланади.

Сессия СССР прокуратурасидаги бошқа раҳбарлик лавозимларига даъвогарларни тинглайди, уларнинг номзодини муҳокама қилади. Мунозарада депутатлардан **А. П. Рубикс, А. В. Горбунов, Ю. Ю. Болдирев, С. С. Алексеев, Н. А. Струков, Г. А. Погосян, В. Н. Очиров, А. А. Собчак, В. С. Подзирук** ва бошқалар иштирок этдилар.

СССР Олий Совети **И. П.** Абрамов, В. И. Андреев, Я. Э. Дзенитис, В. И. Кравдев, А. С. Побежимовларни СССР бош прокурорининг ўринбосарлари этиб, А. Ф. Катусевни бош ҳарбий прокурор — СССР бош прокурорининг ўринбосари этиб тасдиқлайди. С. А. Емельянов, В. И. Илюхин, И. И. Карпец ҳам СССР прокуратураси коллегиясининг аъзолари этиб тасдиқландилар.

СССР прокуратураси коллегияси составига бошқа номзодларни кўриб чиқиш палаталарнинг кейинги қўшма мажлисида давом эттирилади.

Сессияда иш тартибига доир масалалар юзасидан мунозара яна бошланди.

Шу билан палаталарнинг қўшма мажлиси ёпиқ, деб эълон қилинади.

Бугун СССР Олий Советининг биринчи сессияси ўз ишини давом эттирмоқда.

Тонгги газеталарда

● Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий Маслаҳат Комитетининг навбатдаги кенгаши ишида иштирок этган КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Советининг Раиси М. С. Горбачев бошчилигидаги совет делегацияси 8 июлда Бухарестдан Москвага қайтиб келди. Бугун газеталарда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий Маслаҳат Комитети кенгашининг баёноти, ўртоқ М. С. Горбачевнинг Бухарестдан жўнаб кетиш олдидан кенгаш якунларига доир совет телевидениесига берган интервьюси эълон қилинган.

● КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари В. М. Чебриков 5 июлдан 8 июлгача Липецкда бўлди. Бугун газеталарда «Қайта қуришни амалий ишлар билан чуқурлаштирайлик» сарлавҳаси остида Липецк областида бўлган учрашувлар ҳақида ҳисобот берилган.

● «Мулоқот — муаммоларни ҳал этиш йўли» — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари В. А. Медведевнинг Эстониядаги учрашувлари ҳақидаги ҳисобот ана шундай номланади.

«Уй-жой—2000» программасининг бажарилиши—назоратимизда

Ўзлари қурмоқдалар

«Хўжалик йўли билан уй-жойлар барпо этиш биринчи марта ташкил қилинди. Бу масалада В. П. Чкалов номли авиация бирлашмасининг партия комитети ва хўжалик раҳбарлари принципиал, партиявий позицияда туришибди. Улар 2 йил ичида 132 квартирали уйларни барпо этдилар. Бу унча кўп бўлмасада, аммо улар бу ишдаги «кашшофлардир».

XXVI шаҳар партия конференциясида ҳаққоний тарзда таъкидлаб ўтилганидек, тошкентлик самолётсозлар бошлаган хайрли ташаббус ҳақиқатан ҳам алоҳида таҳсинга лойиқдир. Бирлашма ишчи-хизматчилари бу ишга чинакамига ижодий муносабатда бўлдилар. Унинг келгуси истиқболини олдинданоқ кўра билишди. Натижада ўзининг турар жой шароитини яхшилаш, уй-жой олиш учун навбатда турган ишчи оилаларининг эҳтиёжини қондиришда, уларга қулайлик яратиб беришда янги имкониятлар юзага келди.

Ҳозир ишчилар, хизматчилар, инженер-техник ходимлар билан суҳбатлашиб қолсангиз, бир хил фикрларни эшитасиз. Улар қувонч билан бирлашмада бошланган ташаббусни реал программага асосланганлигини алоҳида эътироф этишади. Бу бежиз эмас, албатта. Ўшанда 1986 йилнинг якуни сарҳисоб қилинаётган йиллар эди. Корхона коммунистларининг конференциясига тўпланган делегатлар эътиборига комплекс программа ҳавола этилди. Улар кутилмаган янгиликдан таажжубга тушмадилар. Ўша пайтларда мамлакатимизнинг кўплаб йирик корхоналарида хўжалик йўли билан уй-жойлар барпо этилаётганидан деярли ҳамманинг хабари бор эди. Шунинг учун ҳам янги таклиф якдиллик билан қўллаб-қувватланди. Коллективни янги уйлар билан таъминлаш борасида ишлаб чиқилган дастлабки комплекс программанинг лойиҳасини муҳокама этиш жараёни қизғин баҳс ва мунозараларга бой бўлди. Бирлашма маъмурияти, партия, касаба союз ва комсомол комитетлари ишчи ва хизматчиларнинг таклиф ва мулоҳазаларини чуқур ўрганиб, программани янада такомиллаштирдилар. Шундай қилиб, реал мақсадларга асосланган комплекс программа вужудга келди. Ундан 2000 йилгача корхона ходимларининг ҳар бир оиласини алоҳида квартира билан таъминлаш масаласи етакчи ўринни эгаллади.

Ишлар тезда юришиб кетди. Самолётсозлар ўйлагандан ҳам яхши бўлди. Улар дам олиш кунларида бекорчи ишларга чалғимадилар. Деярли бўш вақтларини йиғиштириб қўйишди. Навбатма-навбат хўжалик йўли билан қурилиши бошлаб қўйилган уйларни тиклашга ёрдамга келдилар. Қўлидан келганлар бинокорлик ишлари билан шуғулланишди. Ишчилар орасидан сантехника жиҳозларини ўрнатадиганлари ҳам топилиб қолди. Қолганлар эса қурилиш участкаси атрофини тозалашда, бошқа юмушларни бажаришда шерикларига ёрдам бердилар. Қурувчиларнинг ўзлари ҳам қўл қовуштириб турганлари йўқ. Улар ишни кейинчалик икки смена асосида ташкил этдилар. Бу билан объектларда қурилиш-монтаж ишларини бир мунча жадаллаштиришга мувофиқ бўлинди.

Агар иш шу аснода кетса 1990 йилга бориб корхонада уй-жой олиш учун навбатда турганларнинг сонини 22 фоизга қисқартириш мўлжалланмоқда. 1995 йилга бориб эса бу кўрсаткич 55 фоизни ташкил этади. 2000 йилда эса уй-жойга навбат кутаётган оилалар бирлашмада 1000 тадан ортмайдиган бўлади. Ана шу мақсад учун жами 500 минг квадрат метр саҳнли янги уй-жойларни тиклаш керак. Шунинг 270 минг квадрат метри корхона коллективининг ўз кучи билан, яъни хўжалик йўли билан барпо этилади. Қолганлари эса пайчилик ва кооператив йўли билан амалга оширилади. 1987 йили ўнлаб оилалар хўжалик йўли билан қурилган 1900 квадрат метр саҳнли дастлабки янги уйларни қабул қилиб олдилар. Ўтган 1988 йилда уларга яна 10 минг 700 квадрат метр саҳнли янги уйларнинг калитлари топширилди. Яъни ишчилар оилалари билан учта 24 квартирали, 1 та 32 квартирали, 1 та 31 квартирали янги уйларда ҳовли тўйларини нишонладилар. Иссиқкўлдаги дам олиш зонасида ҳам корхона коллективи учун 1 та 24 квартирали уй ишга туширилди.

Ҳозир тикланаётган объектларда 800 кишидан иборат бирлашма капитал қурилиш бошқармаси қурувчилари юксак маром билан ишламоқдалар.

— Ўзинг учун қурилаётган уйларда ишлашнинг гашти бошқача бўлади, — дейди бригадир, бошқарма меҳнат коллективи кенгашининг раиси Николай Рогов. — Фақат масъулиятни ҳис этиб ишлайсан. Бошқаларнинг меҳнатингга кўз тикиб тургани хаёлингдан нари кетмайди. Шундай пайтларда кейинчалик одамларнинг раҳматини эшитиш ҳисси вужудингни чулғаб олади. Уларнинг талабини қондириш учун ўзингдан нималар тақозо этилса ҳаммасини ишга соласан. Қарабсанки, тикланган бинодан ўзингнинг ҳам кўнглинг тўлади, унинг калитларини олган одамларнинг ҳам. Ана шундай натижага эришиш учун қўлимиздан келган ҳамма ишларни қиляпмиз. Бошқарма меҳнат коллективи кенгаши йиғилишларида янги уйларни ишга тушириш билан боғлиқ бўлган барча масалалар атрофлича ўрганилиб борилмоқда, таҳлил этилмоқда. Шунинг учун ҳам бажарган ишимизга давлат қабули вакиллари кам эътироз билдиришмоқда. Улар объектни тиклаш жараёнида босқичма-босқич бажарилган ишларни «чиғириқ»дан ўтказишяпти. Камчиликларимизни кўрсатишмоқда. Ўз навбатида ишни яхшилаш йўлларини ҳам белгилаб беришмоқда.

Комплекс бригада бошлиғи Николай Рогов сингари тажрибали етакчилар корхона капитал қурилиш бошқармасида кўп. Пардозловчилар бригадаси бошлиғи Л. Белобродова, сувоқчилар етакчиси Е. Тен ҳам ана шундай ўз касбининг фидойиларидир. Г. Версина, В. Овенников сингари тажрибали қурувчилар бошчилигидаги коллективларнинг иш унуми ҳам бошқаларникидан кам бўлмаяпти. Яқинда бинокорларнинг самарали хизматлари эвазига шаҳримизнинг Шолохов кўчасида 9 қаватли 113 квартирали янги уй фойдаланишга топширилди. Қурилиш-монтаж ишлари олиб борилаётган яна 2 та янги бино ишга туширилгач, 46 оила ўзининг турар жой шароитини яхшилаш имконига эга бўлади.

— Энг муҳими бу ташаббус коллективимизнинг фаоллигини ошириб юборди, — дейди бирлашма капитал қурилиш бошқармаси партия ташкилотининг секретари Ботир Сиддиқов. — Ишчиларни хўжалик йўли орқали уй-жой билан таъминлаш борасидаги дастлабки дадил қадамларни қўйдик. Аммо асосий ишлар олдинда. Программанинг катта қисми энди амалга оширилади.

Дарҳақиқат, комплекс программанинг асосий шартлари энди уддаланмоқда. Одамлар унинг реаллигига ўзларида комил ишонч ҳосил қилмоқдалар.

Р. АЛИЕВ.

Истеъмол буюмлари манзурми?

Бирлашма тавсия этади

Репортаж

— Буни қаранг, ўзимизнинг шаҳарники экан, — пештахтадаги сумкани қўлига олган қизнинг кўзларидан меҳр балқиди. — Тикилишлари ҳам бинойидек.

— Мана буниси ҳам ундан қолишмайди, — деди ёнидаги дугонаси уни хотиржам қилиб. — Умуман ҳаммаси ўзига хос экан. Бундай буюмни олмай бўладими? Чет элникидан фарқи йўқ-а?

Ҳақиқатан ҳам икки дугонанинг қувонганича бор. Тошкент чарм-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланаётган маҳсулотларнинг аксарияти ҳозир чет элники билан бемалол рақобатлаша олади. Пештахталарда бир қарашдаёқ ҳар қандай харидорнинг эътиборини жалб этади. Бунинг сири нимада? Ахир яқин йилларда ҳам корхона маҳсулотлари талабни бирдек қондира олмас эдику? Бу саволлар ҳаммани ўйлантириши табиий. Дарҳақиқат, бирлашма маҳсулотлари бундан 4—5 йил илгари ана шундай аҳволда эди. Аммо маъмурият ҳам, корхона партия ташкилоти ҳам қараб турмади. Ишни яхшилаш омилларини ҳамжиҳатликда ҳал этишга киришди. Айниқса, шаҳримиздаги йирик савдо шаҳобчаларида харидорларнинг эҳтиёжи ўрганилгач, энди шунчаки ишлаш мумкин эмаслиги сезилиб қолди. Бунинг асосий шарти аввало ишчилар маҳоратини оширишда эди. Бу билан боғлиқ масалалар кескин ҳал этилди. Кейинроқ эса янги ассортиментларни ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш юзасидан изланишлар қизиб кетди.

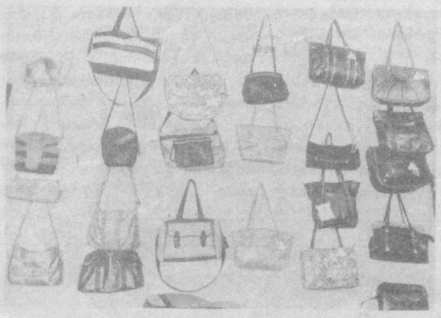

Ҳозир бирлашма хўжалик ҳисоби асосида ишламоқда. Хўжалик юритишнинг бу мақбул усули дастлабки ойларданоқ ўзини оқлади. Деярли бир йил ичида коллектив гарданидаги 1 миллион сўмликдан зиёд қарзни ўзидан соқит қилди. Кейин эса фойдага маблағ ишлашга ўтди. Натижада ишчиларнинг социал эҳтиёжини қондиришга бўлган эътибор кучайди. Турмуш ва иш шароити яхшиланган ишчилар, инженер-техник ходимлар янада юксак унум билан ишлайдиган бўлиб қолдилар. Улар бор маҳоратларини ишга солиб, имкониятларини амалда намойиш этдилар. Ахир қозон ҳам мой, чўмич ҳам мой бўлиб турганидан кейин ким ўзини яхши ишлашдан четга оларди.

— Ҳар куни сменадан сўнг қилган ишларимни сарҳисоб қиламан, — дейди 4-цехнинг тикувчи-мотористкаси Клара Умарова. — Бундай ёндошув сира ҳам вақтимни олмайди. Қайтанга юксак унум билан ишлаб юқори сифатли маҳсулот тайёрланишига ёрдам беради.

Клара цехдаги илғор чеварларнинг бири. У тикаётган маҳсулотларига дил меҳрини бағишлайди, одамларга манзур бўлиши учун қўлидан келган ҳамма ишни қилади. Қолаверса корхона «Комсомол прожектори»да ишга тўғаноқ бўлаётган муаммоларни кескин танқид қилиб боради. Ёшларни катталардек баракали ишлашга даъват этади. Бунга унинг маънавий ҳуқуқи бор.

Сабаби Клара Умарова меҳнатда ҳам, жамоат ишларида ҳам фаол. Унинг ишидан доимо ҳамманинг кўнгли тўлади.

Ҳозирги кунда бирлашманинг келгуси йилдаги ишлари олдинданоқ чамалаб олинмоқда. Айниқса янги маҳсулотларнинг намуналарини тайёрлаш қизғин олиб борилаяпти. Корхона қошида ишлаб турган Модалар уйи тикувчилари бу ишга алоҳида улуш қўшмоқдалар. Улар тайёрланган ўнлаб маҳсулотларнинг янги намуналари корхонанинг келгуси йилдаги шуҳратига яна шуҳрат қўшади. Айниқса аёллар сумкалари ҳаммага манзур бўлади.

Яқинда бирлашма ёнида фирма магазин ишга тушди. Энди харидорлар бевосита бу ернинг ўзидан энг замонавий, янги чарм-галантерея ва спорт буюмларини сотиб олишлари мумкин.

А. РУСТАМОВ.

* * *

СУРАТЛАРДА: тикувчи-мотористка Клара Умарова иш устида; келаси йилда тайёрланадиган янги маҳсулотларнинг намуналари; Модалар уйи бош инженери Азиза Қосимова тажрибали тикувчи Иноят Умарова билан.

Х. Мирзакаримов суратлари.

Сифат белгиси билан

Республикамиз саноат корхоналарида ишлаб чиқарилаётган ҳамма маҳсулотнинг 10,1 процентини давлат сифат белгили маҳсулотлар ташкил қилмоқда. Бугунги кунда 63 корхонанинг 250 хилдан зиёд маҳсулотига шу фахрий тамға қўйилмоқда. Улардан 57 хили кенг истеъмол буюмларидир.

Давлат сифат белгиси берилган маҳсулотлар орасида «Реле ва автоматика» заводининг «Модели» кир ювиш воситаси, «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмасининг юк кўтарувчи кранлари, Чирчиқдаги «Химавтоматика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Пульсор», «Фарғонанефторгсинтез» ишлаб чиқариш бирлашмасининг маҳсулотлари бор. Бу маҳсулот хиллари барча техник-иқтисодий кўрсаткичлари билан дунё миқёсидаги энг яхши маҳсулотлар қаторидан ўрин олади. Чирчиқдаги трансформатор заводининг ТДНС—10000/135—В5У1 трансформатори ўз кўрсаткичлари билан Германия Федератив Республикаси фирмалари ишлаб чиқараётган маҳсулотлардан қолишмайди.

Шу йилнинг ўтган ойлари ичида ўзининг ранг-баранг ва аъло сифатли маҳсулотлари билан шаҳримиздаги «Компрессор», Қўқондаги «Электромаш», Наманганадаги машинасозлик, Самарқанддаги тажриба заводи, Андижондаги «Электродвигатель» заводи коллективлари алоҳида ўрин тутмоқдалар.

Кейинги вақтда саноатда «Янгилик» индекси билан чиқаётган маҳсулотлар тури кўпаймоқда. Жумладан, «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бир неча хил кабеллари, «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмасининг электр крани, «Сигнал» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг анемометри, «Чирчиқсельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг арик торгувчи машинаси кабиларни санаб ўтиш мумкин.

Аммо «СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Самарқанддаги холодильник заводи коллективларини бу масала негадир ҳеч ташвишга солмаяпти. Сифат белгиси ўзининг қадрини туширмаслиги керак. Буни мазкур корхоналарнинг раҳбарлари унутмасликлари керак!

Ўтган ярим йилги вақт ичида маҳсулотдан сифат белгиси олиб ташланган ҳоллар бўлмади. Бу анча ижобий ҳолдир. Демак, эзгу мақсад йўлида озми-кўпми ўзгариш бор. Аммо ҳали партия XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумларида олдимизга қўйилган вазифаларни ҳал этиш йўлида кўп иш қилишимиз керак, бу йўлдаги изланишларни дадил давом эттиришимиз зарур.

Г. ВОҲИДОВА,
Ўзбекистон Давлат стандартлаш бошқармаси ходими.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада рангли металлургияни ривожлантириш ишига қўшган катта ҳиссаси ва ижтимоий ҳаётда фаол қатнашганлиги учун СССР Рангли металлургия министрлиги ихтисослашган «Средазцветметэнерго» трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Киселев** Борис Николаевичга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган саноат ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми саноат маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришга қаратилган ихтиролар ва рационализаторлик таклифларини ишлаб чиққанлиги, уларнинг жорий этилиши катта иқтисодий самара берганлиги учун «Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бўлим мудири ўртоқ **Дворин** Валерий Марковичга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ихтирочи ва рационализатор»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми театр санъатини ривожлантиришдаги хизматлари, юксак профессионал маҳорати ва ижтимоий ҳаётда фаол қатнашганлиги учун М. Горький номли Давлат рус академик драма театрининг ходимлари:

театр директори ўртоқ **Ладин** Александр Иосифовичга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби»** фахрий унвони;

театр актёрлари **Баграмов** Владимир Игоревич ва **Михайлова** Лариса Анатольевна ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист»** фахрий унвони берди.

* * *

Самарали фаолияти, юксак профессионал маҳорати ва ижтимоий ҳаётда фаол қатнашганлиги учун М. Горький номли Давлат рус академик драма театрининг ходимлари:

радио цехининг мудири — **Гвонтмахер** Борис Ильич;

саҳна машинисти — **Кириченко** Владимир Петрович Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотландилар.

Қардошлик қонунига кўра

Мустаҳкам ҳамкорлик

Ўзбекистон Педагогика фанлари илмий текшириш институти иттифоқимиздаги қатор республика педагогик марказлари билан яқин ҳамкорликда иш олиб бормоқда. Бундай мустаҳкам алоқа қардош қозоғистонлик педагог олимлар, методистлар, тажрибакор ўқитувчилар ўртасида ҳам кенг йўлга қўйилмоқда.

Ҳар икки республика халқ таълими министрликлари ўртасида яқинда имзоланган ҳамкорлик ҳақидаги шартномада ўқитиш жараёнида методик ишлар мазмунини такомиллаштиришга доир қатор муҳим вазифалар ўз ифодасини топди. Педагогика илмий текшириш институтлари лабораториялари ўртасида ўқитиш методикаси, педагогика ва психология муаммолари ўзаро ҳамкорликда амалга ошириб борилади.

Ўзбекистон табиатшунослиги, географияси ва тарихи бўйича тайёрланган дарсликлар қозоқ тилига таржима қилишга киришилади. Айни бир вақтда Қозоғистонда чоп этилган бу хил адабиётлар ўзбек тилида жойларда оммалаштирилади.

Ўқув-тарбия жараёнларига раҳбарлик қилиш бўйича орттирилган тажрибаларни умумлаштириш; олий ўқув юртлари, мактаблар, ҳунар-техника билим юртларини программалар билан таъминлаш; қозоқ, ўзбек ва бошқа тилларда чоп этиладиган дарслик, методик ва кўрсатмали ўқув қўлланмалари, ўқув планлари ҳамда программаларни тайёрлаш учун ижодий авторлар коллективларини тузиш кўзда тутилди. Шунингдек, олий ўқув юртлариаро қўшма ўқув-илмий ишлаб чиқариш комплекслари, тажриба базалари, кафедра филиалларини тузиш йўлга қўйилади.

Кўрилаётган бу каби тадбирлар ҳар иккала республика мактабларини ўқув-методик адабиёт, ўқув кўрсатмали қўлланмалар билан таъминлаш имконини беради. Республикалараро ўқув-методик бирлашмалар (она тили ва адабиёт, миллий мактабда рус тили ва адабиёти бўйича) регионал ўқув-методик маркази тузишга қарор қилингани ҳам айни муддао бўлди.

Ҳамкорлик ҳақидаги шартномага кўра ўқув планлари, ўқитувчилар, тарбиячилар тажрибаси тўғрисида ҳикоя қилувчи материалларни ва шу каби бошқа ҳужжатлар доимий равишда алмашиб турилади. Кўрилган бу тадбирлар, шубҳасиз ҳар иккала республика мактабларида ўқув-тарбия жараёнини такомиллаштиришга педагог кадрлар малакасини оширишга, халқ таълими соҳасида ижодий алоқаларни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади.

А. АЛИЕВ.

Студентлар чет элга жўнаб кетишди

Бир юз саксон нафар йигит ва қиз — Тошкентдаги олти олий ўқув юртининг студентлари ўзларининг ёзги практикаларини ўташ учун социалистик мамлакатларга жўнаб кетишди. Бўлажак мутахассислар бу ёз давомида илмий-тадқиқот институтлари ва медицина муассасаларида, фермаларда ва корхоналарда, маданият ва халқ таълими соҳасида ишлашади.

ВЛКСМ Марказий Комитети билан Болгария ва Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Польша ва Чехословакия ёшлар ташкилотлари ўртасида ижодий ҳамкорлик тўғрисида тузилган шартномаларда валютасиз асосда бир-бирларининг мамлакатларига одам юбориш кўзда тутилган. Ўзбекистонга ўз навбатида чет эллик студентлар келиб, республика халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида ишлашади.

(ЎзТАГ).

Об-ҳаво ва саломатлик

10 июлдан 16 июлгача

Ўзбекистон ССР Гидрометеорология марказининг маълумотларига кўра шу ҳафта давомида Тошкентда ёғингарчиликсиз иссиқ ҳаво сақланади. Ҳарорат бироз ўзгариб туради. Кечаси 20—25, кундузи 35—40 даража иссиқ бўлади.

Ҳафтанинг ўртача ҳарорати кўп йиллик нормадан юқори келиши кутилади.

Н. А. Семашко номидаги соғлиқни тиклаш ва физиотерапия илмий-тадқиқот институти медик об-ҳаво маълумотлари ва об-ҳаво таъсирининг олдини олиш маркази мутахассисларининг фикрига қараганда ҳафтанинг аксарият кунлари гипоксик характердаги об-ҳаво ҳукмронлик қилади, бу юракнинг ишемик хасталиги, артериал гипотония, сурункали кислород етишмовчилиги ҳамда нафас олиш-ўпка системаси хасталиклари бўлган об-ҳаво ўзгаришларига сезгир беморларга нохуш таъсир этиши мумкин.

Шу даврда об-ҳаво ўзгаришларига сезгир беморларга об-ҳаво таъсирининг олдини олиш билан боғлиқ ўзларига маълум чора-тадбирларни кўриш тавсия этилади. Юрак-қон томир хасталиги бўлган беморлар асабийлашмасликлари, ҳаддан ташқари жисмоний ва ақлий зўриқишлардан ўзларини эҳтиёт қилишлари, уйқу, меҳнат ва овқатланиш тартибига қатъий риоя қилишлари керак.

Шунингдек, бальнеологик жисмоний муолажалар тавсия этилади. Зарур ҳолларда даволовчи врачлар тавсияси билан дори-дармонларни қабул қилиш мумкин.

Мусобақа пешқадамлари

БАЙРОҚДОР КОРХОНАДА

Ўзбекистон қурилиш ва ёғочсозлик саноати бирлашмасининг қуёш тўсқич мосламалар заводи 1988 йили давлат планини муваффақиятли бажаргани учун республика социалистик мусобақасининг ғолиби бўлган ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланган эди.

Яқинда мухбиримиз шу корхонада бўлиб, бу йил қандай ютуқлар қўлга киритилаётгани билан танишиб қайтди.

Корхонада учта асосий, 4 та ёрдамчи цех мавжуд. 546 ишчи ишлайди. Ишчиларнинг асосий қисмини хотин-қизлар ташкил этади. Беш ойлик якунга кўра 4140 минг сўмлик ўрнига 4281 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, план 103,4 фоиз бажарилди. 744 минг сўмлик халқ истеъмоли моллари тайёрланиб, бу борада ойлик план 152,2 фоизга адо этилди. Беш ойда 54,5 минг квадрат метр қуёшдан муҳофаза қилиш қурилмалари тайёрланди. Бу пландагидан ярим минг квадрат метр кўп. Аҳолига пуллик хизмат кўрсатиш плани эса 129,3 фоиз адо этилди.

Биз борган куни цехда одатдаги меҳнат мароми ҳукм сурарди. Қизлар хуш кайфият билан маҳсулотлар тайёрлашди.

Сменадан сўнг қизлар негадир уйларига ошиқишмади. Ҳамма бир жойга тўпланди. Кўпчиликнинг кўнглига тугиб юрган бир гапи борга ўхшарди. Шу пайт бригада бошлиғи Роза Қосимова қизларга юзланди.

— Хўш, бугун йиғилишнинг кун тартибига қандай масалани киритмоқчисизлар?

— Сифат масаласини, — деб бир овоздан жавоб қайтаришди қизлар.

— Назаримда кейинги пайтларда миқдор кетидан қувиб, сифатни унутиб қўяётганга ўхшаймиз, — деди ҳамроҳларимиздан бири. — Хўш, бу ҳол қачонгача давом этади? Ахир, қачон маҳсулотимиз сифатли бўлади?

— Ҳақ гап, — деди ишчи Наталья Коперт, — айниқса Надежда Ким билан Оля Майсурадзелар бу борада яхшироқ ўйлаб кўришлари керак. Бу иккала ҳамкасбимизнинг корхонага келганига анча бўлди. Бироқ кўп маҳсулот тайёрлайман деб, сифатни эътибордан четда қолдиришмоқда.

— Бунда менинг ҳам айбим бор, — деди Роза. — Негаки, бригадада ўзаро ҳамкорликни унутиб қўйганмиз. Бир-биримизга қизиқишимиз керак. Холбуки, турмуш-турмушимиз билан ишимиз йўқ. Шундай бўлгандан кейин ҳар ким ўз билганича ишлайверадида. Бунга чек қўйиш лозим.

Бригада етакчисининг кейинги сўзларини коллектив ишчилари якдиллик билан қўллаб-қувватладилар.

Ҳозир бригадада уюшқоқлик қарор топган. Меҳнат интизоми ва ишга масъулият кучайди. Коллектив етакчисининг ўзи план топшириғини 130—135 фоиз уддалаяпти.

Бригадада иш билан сўз бирлиги маҳсулот сифатини яхшилашга таъсир қилмоқда. Миқдор ҳам чакки бўлмаяпти. Ахир, бригада ўтган йили 412 минг 900 сўмлик ўрнига 515 минг 900 сўмлик халқ истеъмол буюмлари тайёрлаб, корхона ютуғига муносиб улуш қўшган эди-да. Шу суръат бу йил ҳам давом этмоғи керак.

Корхона ютуғига муносиб ҳисса қўшаётганлардан бири Асад Холиқов чорак асрдан буён мазкур корхонада пайвандловчи бўлиб ишлайди. У ҳалол меҳнати туфайли иззат топди. Аммо чорак асрдан буён бой тажриба орттирган бўлишига қарамай, ҳеч қачон ютуқлардан қаноатланмайди. Доимо янгилик сари интилади. Мисол учун металл «лист»ларни қирқишни олайлик. Газ аппаратида бажарилса, у тез ва сифатли қирқилади. Электр пайвандлаш ускунасида қирқиш ҳам мумкин. Лекин сифатли чиқмайди. Бунинг устига беш баробар кўп вақт кетади, бир неча килограмм электрод сарф бўлади. Агар тежамкорлик томонини ўйласа, бунинг аксини қилиш керак, яъни пайвандлаш ишларини электр билан, қирқиш ишларини эса автоген билан бажариш лозим. Бир килограмм электродга нисбатан бир баллон газ бир неча баробар арзон туради. Шу кунларда Асад Холиқов бу хайрли ишнинг жонкуярларидан бирига айланган, унинг тайёрлаётган маҳсулотлари сифат назоратчиларининг муносиб баҳосини олмоқда.

Металлни қайта ишлаш цехида ҳам илғор бригада етакчиси В. Растарцева асосий ишлаб чиқариш участкалари бошлиқларининг кўпчилиги каби кўп сменалик ҳаракатини ёқлади. У етакчилик қилаётган бригада коллективи икки смена асосида иш олиб бораяпти. Бу бежиз эмас. Бу янгиликка қўл урищганидан буён бригадада ижобий ўзгаришлар яққол сезилмоқда.

— Авваллари ишга келишимиз биланоқ дастгоҳларни қабул қилиб олиш, иш жойларимизни тартибга келтириш билан анча машғул бўлиб қолардик, — дейди у. — Янгиликка қўл урилгандан буён ортиқча вақт сарфлашларга чек қўйилди. Биринчи сменада тайёрланган маҳсулотни шундайлигича қабул қилиб олиб, ишларни давом эттиряпмиз.

Нина Воронцова, Мукаррам Йўлдошева сингари мусобақа пешқадамлари смена топшириқларини 150 фоиздан бажаришга эришмоқдалар.

Ҳа, бу ерда ишни икки смена асосида ташкил этиш муваффақиятларни янада мустаҳкамлашнинг муҳим омилларидан бирига айланди. Бу билан ҳар бир дастгоҳ ва иш қуролидан оқилона фойдаланишга эришиляпти. Қолаверса, маҳсулот сифатидаги жиддий нуқсонлар ҳам бартараф этиб борилмоқда.

Корхонада бўлганимизда цехлардаги бир неча дастгоҳлар аллақачон эскириб қолганлигини кўрдик. Ҳозир корхона ишчилари Италия мутахассислари билан ҳамкорликда иш олиб боришмоқда. Яқинда бир группа италиялик мутахассислар корхонада пластмасса ойна ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш потогини ўрнатишга киришишди. Бир цех қайта реконструкция қилиниб, у пластмасса маҳсулотлари тайёрлашга ихтисослаштирилди.

Реконструкция ишларини Тошкент область қурилиш бирлашмасига қарашли 2-қурилиш бошқармаси, пардозлаш ишларини мазкур бирлашмага қарашли пардозлаш бошқармасининг И. Сафин етакчилигидаги бригада коллективи олиб бордилар.

Халқ истеъмоли буюмлари цехида эса шу кунларда болалар учун иккита янги ўйинчоқ тури ва ошхона термалари ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Шунингдек, уй-рўзғор буюмларидан дон маҳсулотлари сақлайдиган термалар ҳам ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Бу ерда ҳал қилиниши керак бўлган муаммолар ҳам йўқ эмас. Корхона маҳсулотларига талаб кун сайин ортиб бормоқда. Чунки бу ерда тайёрланаётган қуёшдан муҳофаза қилиш қурилмаси, плинтуслар, полимер, штопик, паркет, пол тахталар, пластмасса пардозлаш плиталари каби бир қатор турар жой бинолари учун зарур буюмлар тайёрланади. Лекин кейинги вақтларда материаллар таъминотида узилишлар бўлмоқда. Ишчилар ошхонасида ҳам аҳвол кўнгилдагидек эмас.

«Ташгорпасстранс» ишлаб чиқариш бирлашмаси барча автобус маршрутларини ижара пудратига ўтказгани яхши бўлди. Агар 58, 75, 40, 66-автобуслардан лоақал биронтаси шу корхонанинг ёнида тўхтаб ўтса, айни муддао бўларди. Бу муаммолар қанчалик тез ҳал қилинса, корхона ютуқларига шунчалик ҳисса бўлиб қўшилади.

Д. ОБЛАЕВ.

МЕҲНАТ БИЛАН ОБРЎ ТОПГАНЛАР

Тикувчилик хотин-қизларнинг энг севимли касби ҳисобланади. Уни ёшлигидан орзу қилмаган қизлар кам топилади. Жанна ҳам бу касбга ёшлигидан меҳр қўйди. Аммо касбга меҳр қўйиш бошқаю, бу соҳада ном қозониш, коллектив ҳурматига сазовор бўлиш, эл олқишини олиш бошқа. Астойдил ҳаракат қилиб, бунга эришиш мумкинлигини Жанна ўз меҳнат фаолияти давомида исботлади.

Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бичув цехида асосан қиз болалар кўйлакларига гул тикилади. Албатта, бу иш қўлда эмас, балки ярим автомат тикув машиналарида амалга оширилади. Бошқача қилиб айтганда замонавий тикув машиналари чеварларнинг жонларига оро кирмоқда. Ж. Терешченкова ҳозир фақатгина цехда эмас, балки бутун бирлашмада пешқадам чеварлар қаторидан ўрин олган. Бугина эмас, у жамоат ишларида ҳам фаол қатнашаяпти. Касаба союз ишларини жонлантиришга муносиб ҳисса қўшмоқда. Бу моҳир тикувчининг қўлидан чиқаётган маҳсулотлар сифати ҳақида гапирмасак ҳам бўлади.

М. ҚОДИРОВА.

СУРАТДА: Ж. Терешченкова.
Ҳ. Мирзакаримов сурати.

Иқтисодий мавзуда

Харидорни ҳам ўйланг

Ўзингизга зарур кийим-бош ёки рўзғор учун жуда керак бўлган истеъмол буюмларини қидирмаган вақтингиз бўлганми? Албатта, йўқ, деб жавоб қайтарасиз. Хўш, бунинг асосий сабаби нимада? Тўғри, шаҳримизда ўнлаб саноат корхоналари борки, уларнинг коллективлари ўз аҳдига вафо қилмоқдалар. Улар кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш план-топшириқларини ошириб бажаришга муваффақ бўлмоқдалар. Бу борада Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикувчилик, «Малика» трикотаж, «Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмалари, бош кийимлар фабрикаси, республика трикотаж буюмлари моделлар уйи ва бошқа корхоналарнинг коллективлари фаолияти кишини қувонтиради. Уларда истеъмол буюмларини шартнома баҳоларида етказиб бериш планлари адо этилмоқда. Қолаверса, кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш беш ойлик планини фақат Фрунзе районидан бошқа ҳамма районлар ошириб адо этганини таъкидлаш ёқимлидир. Шаҳар бўйича ютуқларимиз бор. Бу борада ўтган ойлар плани 104,3 фоиз қилиб бажарилгани, ўсиш суръати 106,9 фоизни ташкил этганини айтиб ўтиш керак.

Аммо барибир истеъмол буюмларидан аҳоли кўпчилигининг кўнгли тўлмаётгани, харидорлар кўпинча магазинлардан қуруқ қайтаётганидан кўз юмиб бўлмайди. Шаҳар бўйича бу борада муҳим ишлар қилиняпти, режалар тузиляпти, чора-тадбирлар кўриляпти, аммо... «Ташавтоматика» заводи, лок-бўёқ заводи, «Компрессор» заводи, қоғоз фабрикаси сингари ўнлаб корхоналар ҳамон ваъдаларининг устидан чиқишолмаяпти.

Бунинг устига баъзи корхоналар кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни камайтирмоқда. «Ташавтоматика», кўнмўйна, «Ташэлектромаш» заводлари, санитария-техника жиҳозлари ҳамда 1-ёғочни қайта ишлаш заводлари ва бошқа корхоналарда шундай ҳол содир бўлди.

Металлни қайта ишлаш асбоблари, абразив буюмлари, қишлоқ хўжалик машиналарига эҳтиёт қисмлар, лок ва бўёқлар, тикувчилик буюмлари ва ҳоказо моллар харидорга керакли миқдорда етказиб берилаётгани йўқ. Бунда шаҳардаги 23 та корхона кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш ҳажмларини ўтган йилнинг шу даврига нисбатан камайтириб юборганлиги ўз таъсирини ўтказди. Яна қанча миқдорда денг: 11,7 миллион сўмликка камайтириб юбордилар! Агар бу корхоналар ҳам «отни қамчилаганида» эди, шаҳар бўйича ўтган йилги даражага чиқиб олинган ва бу борада ўсиш суръати 9 фоизга ошган бўларди. Фақат Фрунзе районининг ўзида 18 та корхона 8,3 миллион сўмлик кенг истеъмол буюмларини кам етказиб берди. Яна бунинг устига шаҳарда 50 та корхона 8,8 миллион сўмлик кенг истеъмол буюмларини камроқ ишлаб чиқаришни «режалаштириб» қўйганига нима дейсиз?!

«Янгилик» индекси билан маҳсулотлар тайёрлаш ҳажмини кўпайтиришга эътибор кучайтирилмоқда. Шаҳар бўйича натижа қувонарли. Аммо бу борада ҳам «Чевар», «Шарқ гули» ишлаб чиқариш бирлашмаларида, 1-пойафзал фабрикаси ва бошқа корхоналарда унинг салмоғи кўпайишини истардик. Бироқ бу корхоналарда ҳамон ташаббускорлик, турдош корхоналар ўртасида ҳақиқий мусобақа руҳи етишмаётганга ўхшайди. Тўқимачилик комбинати, «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳамон савдо тармоқларига кенг истеъмол моллари етказиб бериш борасида қарздор бўлиб қолмоқдалар. Бошқача қилиб айтганда, бутун шаҳар саноатининг бу соҳадаги салмоқли қисми кўпроқ уларнинг чекига тушмоқда.

«Янгилик» индекси билан маҳсулотлар тайёрлашга бефарқ қараб бўлмайди. Сабаби — бу маҳсулотлар сифати анча яхшиланган, демак харидор дидига мос маҳсулотлардир. Бинобарин, харидор магазинлардан айнан ана шундай — дидига ўтирадиган маҳсулотларни қидиради. Уларни ишлаб чиқариш салгина бўшашса, демак пештахталар ҳам бўшаб қолади.

Аҳолининг кенг истеъмол молларига бўлган талаб-эҳтиёжини тўла-тўкис қондиришга ҳисса қўшиш ҳар бир корхона коллективининг бурчи! Бунга эса ҳеч ким ҳеч қачон бефарқ қараши керак эмас.

Ҳ. ИКРОМОВ.

Шарҳчи сатрлари

Ҳамкорлик йўлларида

Июнь ойи охирида Совет-Туркия савдо-иқтисодий муносабатларида икки воқеа содир бўлди. Туркиянинг энг йирик савдо-саноат ва маданият маркази бўлган Истамбул шаҳрида СССР ташқи иқтисодий банки ҳамда халқаро миқёсда юк ташиш совет автотранспорт идораси бош ташкилоти ваколатхоналарининг расмий тарзда очилиш маросими бўлди.

Янги совет ваколатхоналарининг очилиши иккала мамлакат турли соҳаларда ўзаро фойдали икки томонлама ҳамкорликни ривожлантириш ва чуқурлаштиришга интилаётганлигининг далилидир. Москвада ва Анқарада ташқи иқтисодий сиёсатни қайта идрок этишнинг умумий жараёнлари иккала мамлакат ўртасидаги товар оборотига анчагина ижобий таъсир кўрсатди. Ўтган йил якунларига кўра, товар обороти икки баравар ўсди ва ҳозир бир миллиард долларга яқинлашиб қолди. Гарчи, иккала мамлакатнинг расмий ва савдо-сотиқ доираларида эришилган бу марра ҳали икки ўртада товар оборотини кўпайтиришнинг катта потенциал имкониятларига мос эмас, деб уқтираётган бўлсалар-да, бу қонуний ҳолдир.

«Зихни» транспорт компаниясининг бошлиғи Асаф Гунерининг орзу-умидлари катта. «Зихни» компанияси совет автотранспорт идорасининг иккала мамлакат ўртасида автомобилда юк ташиш бўйича шеригидир. Гунерининг фикрича, Совет-Туркия савдо-иқтисодий ҳамкорлигида шу яқин орада катта ўзгаришлар бўлади ва бунга тайёргарлик кўриш керак.

— «Биз иккала томондан жўнатилаётган жуда кўп юкларни ташишга шай бўлиб туришимиз керак, — деди Асаф Гунери.

А. Гунеридан Совет шериклари ҳақида сўраганимизда, «Зихни» раҳбари бундай деди: «Совет Иттифоқи ишончли шерикдир, бунга сира шак-шубҳа бўлмаслиги керак. Шунга амин бўлдимки, агар Совет Иттифоқи бирор-бир битимга имзо чеккан бўлса, унга қатъий риоя қилади. Қайта қуриш шарофати билан эса ташқи савдода кўп нарса яхшилик томон ўзгарди. Афсуски, сизда ҳам, бизда ҳам бюрократлар бор, албатта. Лекин халқаро юкларни ташиш билан банд бўлган биз сингари кишилар учун бюрократлар хавфли эмас, деб айта оламиз. Бунинг сир-синоати шундаки, бизнинг фаолиятимиз интернационализм руҳида бўлиб, биз ҳатто тилни билмай туриб ҳам исталган томон билан келишиб олишга қодирмиз.

Иккала мамлакатимиз ўртасидаги савдо-иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш бир варакай савдо битимлари тузишдан муштарак корхоналар очишга, қирғоқда ва чегара атрофида савдони ривожлантириш йўлларини қидиришга ўтмоқда. Бу банк, молия ва кредит соҳаларидаги фаолиятни активлаштиришга кўмаклашмоқда.

— Иккала мамлакатимиз ўртасида валюта ҳисоб-китобларини жадаллаштириш ва тартибга солишга ёрдам бериш — асосий вазифаларимиздан биридир, — деди СССР ташқи иқтисодий банкининг Истанбулдаги вакили Леонид Кузницов. — СССР ташқи иқтисодий банки билан Туркиянинг «Эксимбанк»и ўртасидаги биринчи кредит битими шу соҳадаги янги ва муҳим қадам бўлди, шунга кўра, бизнинг табиий газимиз ўрнига Туркия СССРга 150 миллион долларлик халқ истеъмоли товарлари жўнатади. Банк ва кредит ҳамкорлигининг кенгайиши туфайли ташқи савдонинг анъанавий формаларидан фойдаланилганига нисбатан анча кўпроқ қатнашчилар ташқи иқтисодий фаолиятга жалб этиш мумкин бўлади. Ташқи иқтисодий банкимизнинг Туркияда 34 та алоқа қилувчи банки бор, улар ҳузурида эса мижоз фирмаларининг катта тармоғи мавжуд. Бу эса ўзаро манфаатдорлик асосида икки томонлама ҳамкорликни ривожлантириш ва чуқурлаштириш учун катта истиқболлар очади.»

Азер ЖАНГИРОВ,
ТАСС мухбири.
Истанбул.

Токиодаги кўргазма залларидан бирида Япониянинг етакчи устки кийим дизайнерлари Ханаэ Мори, Иссэя Мияке ва бошқалар яратган модалар намойиши бўлиб ўтди. Тақдим этилган намуналар 1989—1990 йиллар кузги-қишки мавсумига тавсия этилади.

СУРАТДА: Токиодаги янги модалар намойиш этилаётган вақтда.
Киодо — ТАСС сурати.

Ишчи ётоқхоналарида

Ўзларига бегона

— СИЗ шу ерда яшайсизми?

Кутилмаган саволдан таажжубга тушган йигит бир зум бизга ажабланиб тикилиб қолди.

— Ҳа. Шу ерда яшайман, — деди у. — Нима эди?

— Шароити қаноатлантирадими? — уни яна саволга тутдик.

— Унчалик эмас.

— Нега?

— Ишдан қайтгандан кейин яхши ҳордиқ чиқариб, дам олишга имконият йўқ. Кимдир музика қўяди, бошқа биров яна қандайдир шовқинли нарса билан шуғулланади. Хуллас, тинчлик йўқ. Бундай ҳолатда яхши дам олиб бўладими?

Суҳбатдошимиз ҳақ бўлиб чиқди. Хоналардан биридан таралиб чиқаётган қўшиқни магнитофон эгаси пастроқ қилиб қўйишни хаёлига ҳам келтирмас эди. В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг турар жой бошқармасига қарашли бу 5-ётоқхона ичкарисига кирганимизда тарбиячи Тамара Николаевна Усова бизга «ҳамма ишлар жойида»лигини хотиржам тушунтирди. Муаммоларни баҳам кўргиси келмади. Афсуски, ишлар у ўйлаганчалик соз эмас экан.

48-хонага кириб борганимизда, стул етишмаслигидан каравот устида ўтириб олиб суҳбат қураётган ишчиларга дуч келдик.

— Бирлашманинг 11-цехида слесарь бўлиб ишлайман, — деди ўзини Кенжа Ёқубов деб таништирган йигит. — Рости, бошқаларга нисбатан ётоқхонамиздаги шароит яхши. Хоналар квартира типида. Ҳар бирида алоҳида газ, ванна бор. Менимча, нолиш яхши бўлмас. Аммо шароитимизнинг яна ҳам яхши бўлишини истар эдик. Ахир чарчаган пайтингда яхшилаб дам олгинг келади. Унга қўшиқ ёки куй ҳамоҳанг бўлса қандай соз. Аммо радио нуқтанинг ишламаслиги ёмонда. Унинг устига ҳозир айни саратон. Юқори қаватда яшаганимиз учун ҳам пастдан челакда сув ташияпмиз. Жўмракда совуқ сув йўқ.

Ётоқхонадаги бу камчиликлар афсуски бошқа хонадагиларнинг ҳам оромини бузаётган эди. Кўпчилик икки ҳафта илгари радио нуқтани тузатиш тўғрисида ётоқхона комендантига ёзма буюртма берилганлигини айтди. Аммо нима учун шу икки ҳафтада бу иш билан шуғулланувчилар топилмаганлигини аниқлай олмадик. Сабаби комендант йўқ эди. Аммо у ҳар бир нарсани шундай пайсалга сола берса, ётоқхонадаги камчиликларни тугатиш осон эмаслигига қатъий ишонч ҳосил қилдик. Камчиликлар эса оз эмас экан. Биз бўлган хоналарнинг бирортасида ҳам дарпардалар йўқ эди. Қолаверса, кўплари ифлос, афтидан унда яшовчилар хонани тозалашга вақт топишмаганга ўхшарди. Демак ишчиларнинг ўзларини ҳам ўз мулкларини кўз қорачиғидай асрашяпти, деб бўлмайди. Акс ҳолда стол, стуллар етишмаслигидан шикоят қилиш ўрнига, синган, ишдан чиққанларини ўзлари созлаб олган бўлардилар.

«Ташгорстрой» бирлашмасига қарашли 153-қурилиш трестининг 15-ётоқхонаси ҳақида илгарилари ҳам танқидий мақола эълон қилинган. Унга олинган расмий жавобдан маъмурият аҳволни «ўнглаймиз», деб жиддий ваъда берган эди. Афсуски, ўз ҳолига ташлаб қўйилган қаровсиз бу масканда кейинги пайтда на трест маъмурияти, на партия ташкилоти ёки касаба союз ташкилоти хабар олган эди. Аниқроғи, бу ерда яшаётган қурувчиларнинг бирортаси ҳам оталиқ ташкилот раҳбарларининг охирги маротаба қачон ташриф буюрганликларини айтиб бера олмадилар. Трест эса ётоқхонадан атиги ярим километр узоқликда жойлашган.

— Саккиз йилдан бери шу ерда истиқомат қиламан, — дейди 153-трестининг 1-қурилиш бошқармаси электр пайвандчиси, ётоқхона кенгашининг раиси Луқмон Авазов. — Бирор йилни хотиржам ўтказганимизни эслай олмайман. Қишда совуқ, ёзда чивинларга, пашшаларга тўлиб кетадиган бу жойни ўнглаш масаласи нега бошқаларни ташвишлантирмаётганидан ҳайронман.

— Нимасини айтасиз, — суҳбатга қўшилди Шокир Йўлдошев. — Ётоқхона аслида ишчининг иккинчи уйи. Аммо бу ерни иккинчи уй тугул, бошпана дейишга тилим бормайди ҳозир. Қаранг, ҳаммаёқ ремонт чўзилиб кетганлигидан остин-устун бўлиб кетган, яшаш шароитимиз санитария-гигиена талабларига жавоб бермайди.

Шокир Йўлдошев ҳақ. Шаҳримизни қоқ марказидаги ётоқхонанинг бундай аҳволга тушиб қолганига нима дейсиз? Омборга ўхшаш, «Қизил бурчак» деб қўйилган тартибсиз жойда телевизор томоша қилаётганларнинг сабр матонати-ю, хоналар олдида уюлиб ётган қурилиш материаллари чиқиндиларига бепарво қараб яшаётган ётоқхона аъзоларининг ўзларига ҳам қойил қолмасликнинг иложи йўқ. Ахир улар қанчалик оғир бўлмасин, тишларини тишларига қўйиб яқин йиллар ичида бундай ташвишлардан қутилишга умид қилиб яшамоқдалар.

15-ётоқхона асли 330 қурувчига мўлжалланган. Аммо бу ерда 200 бинокор яшаяпти, холос. Қолган 110 қурувчи эса паспортини расмийлаштириб, ётоқхонадан бош олиб чиқиб кетган. Аниқроғи, бу ердаги оғир шароитга дош бера олмаган. Улар ҳозир ижара квартираларида, таниш-билишларникида истиқомат қилишмоқда. Бу ҳақда бизга ахборот берган ётоқхона коменданти Людмила Анатольевна Токорёванинг хотиржамлигидан ажабланмай бўлмасди.

Яқинда бинонинг капитал ремонт қилина бошлаганига 1 йилу 7 ой бўлади. Бу вақтнинг ичида бутун бошли катта массивдаги қурилишларни туғаллаш мумкин эди. Аммо қурувчилар ошиқмадилар. Улар ҳали ҳам ремонт муддатини чўзиб келишаяпти. Иш шу тарзда кетса яна бир ярим йил ўтгандан кейин ҳам бу ердаги аҳволни ўнгланишига ишониш қийин. Шунча вақт ичида фақат юқоридаги 3,4-қаватлар ремонт қилинди, холос. Аммо ремонт қилинган хоналарда қурувчиларнинг найранг қилишгани эндиликда фош бўлиб қолмоқда. Енгил-елпи бажарилган ишлардан бир кун уялиб қолишларини наҳотки улар ўйлашмаган бўлишса?

Яна бир муаммо. Ётоқхона жиҳозлари ҳам қашшоқ. Каравотлар эскирган, ишдан чиқай деб қолган. Увада бўлиб кетган тўшакларга қараб бўлмайди. Стул, столларнинг етишмаслигидан кўпчилик қийналмоқда. Чордона қуриб овқатланишга мажбур бўлишаяпти. Ҳатто деразаларга тутиш учун дарпардалар ҳам йўқ. Кучи етганлар ўзлари қўйиб олишган, қолганлар эса саратоннинг иссиғидан «пишиб» ўтиришибди.

«Ташсельмаш» заводининг 4-ётоқхонаси Чилонзор районида жойлашган. Бу ердаги аҳвол ҳар ҳолда ёмон эмас. Уни завод ишчилари кўз қорачиғларидай асрамоқдалар. Ҳар бир хонани тоза ва озода тутмоқда. Аммо бу ердаги кўпчилик хоналарда ҳам жиҳозлар эскириб кетган. Уни алмаштиришни, янгилашни, на комендант, на бошқа кишилар хаёлларига келтирмаётганликлари тушунарсиз бўлиб турибди. Ахир шароитнинг тўлалигича қулай бўлгани маъқулда.

Хўш, ишчилар ётоқхоналаридаги мавжуд камчиликлар, муаммолар қачон бартараф этилади? Улар қачон ишчиларнинг ташвишсиз бошпанасига айланади. Яхшиси бу ҳақда биз тилга олган ташкилотларнинг раҳбарлари гапира қолишсин.

Р. АҲМАДАЛИЕВ,
«Тошкент оқшоми»нинг мухбири.

Адабиёт ва санъа

МИРМУҲСИН,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

Ўзбекнинг тўйи

Ҳикоя

ҲАММА тўйлар ҳам яхши, аммо ўзбекнинг тўйидек саҳоватли тўй бўлмаса керак дунёда! Ҳа, беиқтисодликда ҳам тенги йўқ, ота-она орзуси, бор-йўғини тўкиб солади... Бел синадиган тўй бўлмасин, меъёр керак, деймизу барибир ўзбек ўз билганидан қолмайди. Агар шуни қилмаса, меҳмоннавозлик бўлмаса ўзбек, ўзбек бўлмай қолади, деган экан машойихлар... «Калникига тўйг-е-е-е!» деб нидо қилдими, бораверади. Қўчқор уриштирмаганига шукр қилиш керак. Баъзан унинг ўзи оч қолса қолади, аммо меҳмонини тўйдиради. Бунчалик бўлишлик тўғримикан-ов! Ер юзидаги тирик жонзотни, денгизлардаги наҳангларни тўйдираман деган Ҳотамтой ҳам шу ўзбекдан чиққан дейишади. Бу, ҳақиқат! Ҳа, деб насиҳат қилиб, ақл ўргатаверганларни ёқтирмайди, чунки Одам-Ато вақтидан бошлаб ўзи шунақа. Бир ҳисобда бунинг нимаси ёмон? Умрида бир маротаба элга ош бермаган, лекин минбарлардан кариллаган, жанозасида олтита одам тўпланганларни ҳам кўрдик. Бу дунёга фақат ўзи учун келганлар бор, ўз она тилини оёқ-ости қилганлар бор... Шунинг учун ҳам халқимиз бирни кўриб фикр қил, бирни кўриб шукр қил дейди...

Саратон кунларининг бирида Ўктам деган хушбичим йигит ўз дўстлари Марат, Пати билан бирга Тошкентнинг Ғарби-Шимолидаги маҳаллага тўй бўлаётган кўркам ҳовлилардан бирига кириб келишди. Бу, Патининг қариндоши Миршариф деган йигитнинг никоҳ тўйи эди.

Катта ҳовли, саккиз устунли пешайвон, хоналар... Ҳаммаёққа дастурхон ёзилган, столу хонтахталар усти нозу неъматларга тўла, ҳатто пиёла қўядиган жой йўқ. Қўшни ҳовлисида уч катта қозондан буғ кўтарилмоқда. Ҳали кеч кирмасданоқ чироқлар порлаган, созандалар навоси авжда. Ясан-тусан меҳмонлар айниқса ҳовлидаги столлар атрофини тўлдиришган. Косагул бўлишини касб қилиб олган бир сергап кимса сўзининг нуқтаси йўқ, микрофонни оғзига олиб бориб, ютиб юборгудай шанғиллаб, тинимсиз гапириб турибди. Лекин ҳамма ўзи билан ўзи овора, тўйни мажлисга айлантириб юбориш жонга тегибдими, кўплар унинг гапларига қулоқ солмай овқат емоқ билан банд. Шу маъқул!

Ҳовлида, юқори қаторда ўтиргач қизлардан бири Ўктамнинг диққатини ўзига жалб этди, у аввал атайи, кейин унга беихтиёр тикила бошлади — фақат у эмас, бошқа йигитчалар ҳам нигоҳлар тийриборонини бошлаб юборишди. Ясан-тусан бўлиб келган «қошлари камон»ларга бу албатта ёқарди. Йигитчалар суқ билан тикилмаган қиз-қизми! Ўн саккиз ёшда қизларнинг хунуги бўлмайди. Баъзи қизлар ўзларига тикилиб қараётган йигитчаларни менсимагандай безовта бўлиб, истеҳзо билан атроф ёнга қарашар, «тийриборондан» чарчагандек уфф, деб қўйишарди. Бу шунчаки, аслида йигитларнинг маҳлиё бўлиши уларга хуш келар, ўзларини кўрмаганликка солиб, эркаланиб, дугонасига бир нима дер — бу эркаланиш асосан тикилиб, ютиб юбораман деяётган йигитга алоқадор бўларди. Ўктам ҳам ўша қаламқошга ер остидан қарар, қизнинг гаплари, қилиқлари, эркаланишлари ўзига ярашиб турарди. Қайсидир ҳинд кинофильмидаги жононга ўхшашиб кетарди. Бодом қовоқ, лаблари олуча... Гапираётганида Ўктам атай тикилди, хайрият оғзида тилла тиши йўқ. (Ҳозир баъзи ерларда кенг тарқалган — тилло тиш қўйганларни ниҳоятда ёқтирмасди). Зар аралашган атлас кўйлак кийиш ҳам одат. Буни ҳам Ўктам негадир ёқтирмасди. Баъзи ойтовоқлар оғзини тилло тишга тўлдириб, бошини парча билан танғиб олар, қулоқда ойбалдоқ, қўша-қўша узуклар, билакда ёмби. .. Тиллога кўмилиш ҳам Ўктамга ёқмас, юқорида ўтирган бояги қиз бундай безанишлардан холи, келиштириб, дид билан кийинган эди. У ниманидир баҳона қилиб, Ўктамга қадду қоматини ҳам бир кўрсатиб қўйди; ингичка бел, орқалар келишган — мўрчамиён, бўйнида қилдек ингичка тилло занжир, дудоқлар оппоқ, ипак сочларидан бир тутами қулоқ ости бўйнига тушган. Парча-парча гуллик юпқа кўйлак, «илоҳий бир ҳайкалтарош ижоди» шундоқ кўриниб турибди... Бу тўй анжуманида иштирок этаётганлар ичида Ўктам ҳам эътибордан четда турадиганлардан эмас — қадду комати келишган, қирра бурун, қора қош... Икки ёнида ўтирган дўстлари, новча, серҳаракат Маратдан кўра кўзга яқин, семиз, юмалоқдан келган Патидан ўлса ўлиги ортиқ. У, ҳеч кимга қарамай кўпроқ овқат ружу қиладиган, жағи тинчимайдиган йигитларни хуш кўрмас, гаплашиш керак, рақсга тушмоқ керак, тўй — овқатхона эмас, умрда бир бўладиган қутлуғ тантана!

— Сен анави қизга маҳлиё бўлиб қолдинг-а? — деди Марат Ўктамни туртиб, — ўзи ҳам дўндиқ экан. Менимча тўйга келганлар ичида энг гўзали шу!

— Мен унга қараётганим йўқ! — деди қизариб Ўктам.

Лекин ўша чиройли қиз ўзи ҳақида гап кетаётганини пайқаб турарди.

— Ҳеч кўзингни олмаяпсан. Буни мен эмас, бошқалар ҳам сезяпти.

— Бўлмаган гап! — деди. Лекин Ўктам бу қизни қаердадир кўргандай бўларди.

— Қарайбер, тўйга нега келдик бўлмаса! Гўзалликка қараш айбми! Унда бу тўйми ёки маҳаллий уюшма мажлисими!

— Шунақа гўзал қизни биринчи кўришим... Йўқ, мен уни иккинчи бор кўраётганга ўхшайман, — деди Ўктам дўстига тўсатдан очилиб, — дунёда шундай гўзаллар ҳам бор-а! Айниқса ичкари маҳаллаларда, ўзбек хонадонларининг қизлари баъзан фавқулодда гўзал туғилаяпти. Баъзан узумнинг яхшисини ит еб кетади — қандайдир пулдор, расво савдогар бачча совчи қўйиб, илиб кетадилар. Э, ҳаёт жуда мураккаб! Унга қара, ота-онаси ҳам расо одамлар бўлса керак. Наслу насабини билмаслик катта хатога олиб боради... «Нодон билан турмуш қуриб яшагандан бир умр дўзахда куйган афзал» деган хоразмлик шоир Паҳлавон Маҳмуд.

Хонандалар, созандалар овози янгради. Тўйга файз кирди. Кўплар ўзи билан ўзи овора бўлиб, «мен сизга айтсам...» бўлиб қолишди. «Фарғона тонг отгунча...»дан кейин қандайдир шўх музика ёшларни рақсга чақирди. Бошқалар қатори бояги гўзал қиз ҳам ўртага тушиб, чиройли ўйнади. Наинки Ўктам билан Марат, бошқалар нигоҳини ҳам ўзига жалб этди.

— Мен уни танийман, — деди Марат.

Ўктам ошнасига ялт этиб қаради, ишонмади.

— Мана, кўрасан, — ўйин тугаб, қиз ўз жойига ўтиб кетаётган эди, Марат гап отди. — Салом! Собирхон Тўрахонович яхшимилар? Укангиз салом айтди, деб қўйинг.

— Хўп бўлади, саломингизни албатта айтаман, — деди қиз чақнаб, — дадамлар Москвадалар... Индинга келадилар. Кимдан деб айтай?

— Маратжон деган укангиздан, дейсиз. Бу —дўстим Ўктам, наригиси — Фатхуллахон. Уч оғайни ботирлармиз... Ҳа-ҳа-ҳа! Шу тўйга умид билан келганмиз, бизларнинг ҳам ҳовлимизда тўй бўлармикан, деб ният қилдик. Исмингиз нима, яхши қиз?

— Ҳабиба.

— Ҳа, айтмадимми! — деди Марат Ўктамга боқиб, — гўзал қизлар исми Ҳабиба бўлади. Айбга қўшмайсиз, ошналарим оғизларига толқон солиб олишган, ёки сизнинг таъсирингизда уларнинг ақли қаршиликка учради... Улар гипноз қилинган...

— Ҳа-ҳа-ҳа-ҳа-а! — қиз ниҳоятда чиройли кулди. — «Гипноз» йўқ, гапириб туринглар!

— Мана кўряпсизми, соқов бўлиб қолди ошнам. Гапирсанг-чи!

— Нимани гапираман! — деди бўзариб Ўктам.

— Сиз жойингизга бориб ўтираверинг, Ҳабибахон, дўстим ҳозир бир яхши гап ўйлаб топар.

— Ҳа-ҳа-ҳа! — Ҳабиба Ўктамга маъноли қараб қўйди. Жилмайди, негадир бу тортинчоқ йигит билан гаплашгиси келди. Ўктамнинг «соқов» бўлиб қолиши «унинг назарида гўё кўзи очилмаган мушукбола»лигидан, беғуборлигидан далолат берарди. Чиройли қизлар димоғдор бўлади, лекин бу қизнинг «уч оғайни ботирлар» ёнида бир лаҳза тўхтаб, қарашлари билан ўзини тийрибборон қилаётганидан бу қора қош йигит унинг ҳам диққатини тортгандай эди. Қизлар кам гапирадиган, ҳушёр, ақлли йигитларни ёқтиради. Бўлар-бўлмасга ёпишиб, хиралик қилаберганларидан қочишади.

Орадан бирон соат ўтгач, қизлар қўзғалиб, кетишга ҳозирлик кўришаётган эди, Ўктам ўзида бир жасорат пайдо этиб, янги танишган қизга мурожаат этди:

— Машина бор, олиб бориб қўяйлик?

— Раҳмат! Соат ўнга дадамларнинг машиналари келиши керак. — Ҳабиба Ўктам ёнидан ўтатуриб, унга ярим овозда гапирди. — Кулдирадиган бирон қизиқ Насриддин афанди топсангиз телефон қилинг, 46.41... Бу уйимиз, ёдингизда қоладими?

— Ҳа, албатта, — деди Ўктам, «Нима, у бу билан гапга йўқ экансиз, мунча совуқсиз демоқчимикин? Ёки бу чин юракданми?» Ўйланиб қолди.

— Хайр!

— Хайр, саломат бўлинг!

Қизлар қатор бўлиб чиқиб кетишди. Улар ўртасидаги бу қисқагина гапни ҳеч ким сезмади ҳисоб. Шу лаҳза Марат нарироқдаги бир таниши билан гаплашгани кетган эди. Пати овқат емоқ билан овора, Ҳабибанинг дугоналари ҳам ўзлари билан ўзлари андармон эдилар.

Ўктам тўйга келганидан мамнун эди...

Ҳабиба эшик олдида тўй эгалари билан илиқ хайрлашиб, икки дугонаси билан кўча четида турган ГАЗ-24 машинасига тушиб, ғизза жўнади. Аввал Навоий кўчаси орқали ўнга бурилиб, бундаги икки қаватли чиройли коттежлардан бирига Ҳабибани ташлаб, қизларни уйларига олиб кетди.

Катта хонада юрагига ваҳима тушиб, қизини кутиб ўтирган она рўпарасида телевизору хаёли қизида эди. У Ҳабибани кўрган ҳамон хурсанд бўлиб кетганидан ўрнидан турди.

— Келдингми?

— Ҳа, келдим, — деди Ҳабиба чақнаб, ғоятда мамнун.

— Тўйи қанақа бўлди?

— Зўр! Аъло!..

— Столи устида нималар бор?

— Ҳамма нарса. Норину ҳасипгача...

— Кимга қуда бўлибди?

— Э, унисини билмайман.

— Ҳеч ким сени хафа қилмадими?

— Мени-я! Мени хафа қилиш осонми, ойижон! Мен бошқаларни хафа қилишим мумкин. Аксинча тўйда мени жуда ҳурмат қилишди, бу ҳурмат одатдагидек адамлар туфайли бўлса керак, деб ўйладим. Лекин...

— Нима «лекин?»

— Бир йигитга ёқиб қолганга ўхшайман... Бу ҳам адамлар туфайли эмасмикан, деб қўрқаяпман? Ишқилиб шундай бўлсинда. Бундай бўлмаса керак, у мени танимайди-ку... — Ҳабиба ўйланиб қолди, — жуда баъмани инсонга ўхшайди. Босиқ. Мен билан гаплашолмай соқов бўлиб қолди. Ҳозирги замонда ҳам Мажнунлар бор экандa. Дугоналаримдан бири ўша ердаёқ кимдандир билибди; у хирург экан. «Хирург» бизнинг ўзбекчада нима дейиларди?

— Билмайман, қизим. Бунақа сўз бўлмаса керак. «Водопровод»ни «вадопровод», «трамвай»ни «трамбой» деймиз. Илгари «кўнка» дейилган экан...

— «Жарроҳ»!

— Биринчи эшитишим. Вой, тавба, шунақа сўз ҳам борми?

— Бо-о-р! Навоий замонида, ундан илгари ҳам, кейин ҳам жарроҳ дейилган. Жарроҳлик бизда жуда қадимий, ойижон. Кимё ҳам... Бу илмнинг асли юрти Шарқ... «Врачлар — табиб, медицина — тиббиёт...» «Ал-Қонун»ни билмайсизми? Улуғ ҳаким ва мутафаккир Абу Али ибн Сино ёзганлар... Сиз кўп нарсани билмайсиз, ойижон! Дадамларга қараб, овқат пишириб бериб, йилларни ўтказдингиз. Эҳтимол бу ҳам керакдир.

Шаддод қизнинг тўйдан қувнаб келгани, бижиллаб гапираётгани онанинг ҳам кайфини баланд қилди. Шундай қизи борлигидан фахрланарди. Она-бола гаплашаётганини эшитиб, нариги хонадан сингилчаси ҳам чиқди. Акаси юқорида, ўз хонасида ухлаб қолганини билди.

— Ҳабий, кимни гапиряпсан?

— Ҳай! Сен аралашма! — деди она кичик қизига ўқрайиб.

— Бир йигит! — деди Ҳабиба кичик синглисидан уялмай, ўрталарида сир йўқдай. Илгари ҳам бир йигит ваъдалашиб, кўчада кутганида ёнига синглисини олиб чиққан, опасининг ёнида юриб ҳамма гапни эшитган эди. Йигит ёқмаган.

— Ўша йигитнинг оти Ўктам экан, қадду қомати келишган, қиличдек, худди мен ўйлагандек. Энг муҳими шу-ки, ёнига борганимда гапиролмай, довдираб қолди. Шу замонда-я! Ҳақиқий Мажнун...

— Тағин у ростакам соқов бўлса-чи? — деди синглиси.

— Йўқ, соқов эмас! Ҳаяжонланганидан шундай бўлиб қолди. Эртага бирон киши телефон қилса, дарров мени чақир! Трубкани қўйиб қўйма, ўртоқларинг билан қисқа гаплаш! Икки минут! Айтганимни қилмасанг ўлдираман!

— Вой-бў-ў, бугун кайфинг чоғ-ку! — деди синглиси, — тезроқ эрга тегиб кетсанг яхши бўларди.

— Ҳа, сенга оғирлиғим тушаяптими, нодон! Тегаман! Лекин бу уйдан кетмайман! Дадамларнинг пулларини бир ўзим оламан, ойимларнинг паловларини битта ўзим ейман деяпсан-а! Овора бўласан!

— Ортиқча гапирма! — деди сингил тантиқланиб, — менга ўша йигит ҳақида гапир. Бўлажак куёв ҳақида. Баланд бўйликми? Қошлари қора, қирра бурун дедингми? Мўйлаб борми? Тилла тиши-чи? Оёғида этиги борми? Галстук тақиб, бошига дўппи кийганичи.. Ҳа-ҳа-ҳа-ҳа-а-а...

— Ба-а-ас! Ойи, бу ярамасга айтинг, жим турсин! Эҳтимол ўзингнинг эрга теккинг келиб кетаётгандир!

— Ҳой, қизлар, бўлди, ортиқча гапирманглар. Ким билади, агар худо тақдир қилган бўлса, тўй бўлиб кетар. Ҳеч қачон бунчалик қувнаб келмагандинг. Ўша йигит сал-пал дидингга ўтиришганга ўхшайди. Зора ўзимизга ўхшаган таги кўрган, номдор хонадоннинг боласи бўлса. Босиқ-камгаплигидан, иззат-обрўлигидан тузук оиланинг фарзанди бўлиши керак. Сен ҳам одам танийсан, ишқилиб, ақли-ҳушингни йиғиб олиб, бир қарорга келгин. Арзимайдиган, отангнинг амалини кўзлаб, бир нималик бўлиб олай дейдиганлардан нарироқ юргин. Ҳозир шундақа йигитлар жуда кўпайиб кетган. У жувонмарглар оила тузай демайди, машиналик, уй-жойлик, гарнитуралик... бўлиб қолай, отасини шилай дейди. Шундақа пасаткашлар Тошкентда тўлиб ётибди. Ота-онаси қанақа экан, буни ҳам билиш керак, онаси ўз ҳузурини ўйлайдиган, келинини чўри қилиб қўядиган золим бўлса нима бўлади! Ҳой, қиз! Жуда эҳтиёт бўлиш керак. Расво қайнонадан куйиб ётган келинлар қанча! Ўзини ўзи ёқиб юбораётган жувонлар қанча. Қайнона расво бўлса, умринг дўзах бўлади.

— Ойижон, мен унинг ўзини ҳали яхши билмайману онасини қаёқдан биламан. Фамилиясини ҳам билмайман.

— Болам, билмасанг билиб оларсан, гап-сўзларингдан у сенга ёққанга ўхшайди. Маҳалласи, адресини сўраб олсанг, борамиз, суриштирамиз, сўраганнинг айби йўқ.

— Ҳали эрта.

— Эрта эмас! — кескин бир тусда деди сингил, — сен бу билан учинчи йигитни ҳам эрта-эрта, деб чўзиб, охири йўққа чиқардинг! Йигирма иккига кирдинг, ёш эмассан, қариқиз бўлиб қолганинг яхшими?

— Ойи! Мана бу ярамасни олдинроқ эрга бериб юборинг! Ҳозир бориб, юзингга шапалоқ тортаман!

Сингил ҳингиллаганча қочиб, «Гавҳаршодбегим қасри пиллапоялари» аталмиш панжаралик, кўркам зинапоялардан кўтарилиб, юқори қаватга чиқиб кетди.

Ҳабиба онаси ёнига яқин бориб, иштиёқ билан шивирлашиб гаплаша бошлади. Сингил зинапоялар тепасидаги полга ётиб, мўралаб, онаси ва опаси гапини эшитишга уринарди.

1989 й.

Шеърият бурчаги

Сукунат

Бу ернинг султони — СУКУНАТ.
Бу ерда кулгилар бўлади фидо.
Бу ерда баъзан фарёд кўтарар йиғи.
Бу ерда баъзан наъра тортар илтижо.
Бу ерда уйқулар ухлайди қаттиқ.
Энди улар оромини бузмас на фарёд.
Бу ерда хаёлга чўмади ҳаёт,
Бу ердан дол бўлиб чиқади сабот.
Бу ернинг султони — СУКУНАТ.

Анна Каренина

Сўнгги умид торин узди хиёнат,
У ишонмай қўйди инсон наслига.
Четда жим кузатиб турди диёнат,
У ўзин ташлади поезд остига.
Китобга кўчган бу фожиа, ҳайҳот,
Ҳануз одамларнинг очмас кўзини.
Ахир, бу дунёда бесабаб ҳеч зот,
Поезднинг остига отмас ўзини.

⊙

Қабрингнинг қошига келдим эгиб бош,
Лаънатлаб ҳаётнинг шум аъмолини.
Ҳолимдан хабардор дўстимиз Қуёш,
Аста тортмиш булут даструмолини.
Сезмабман, хаёлга ғарқ бўлиб кетиб,
Чидаб туролмабди дардимга шерик.
Буни билдим, уним фалакка етиб,
Бошланган чоғида ёмғиргарчилик.
Йўқотиш оғирдир арзир бўлсак хун.
На чора, гапимга қулоқ сол Қуёш.
Нурлар сочмоқ керак қолганлар учун,
Энди сен боракол, мен берай бардош.

Асрор МЎМИНОВ.

Нашриёт туҳфаси

Сизга, азиз мухлислар

⊙ Ғафур Ғулом номли адабиёт ва санъат нашриёти қатор китобларни ўз ўқувчиларига ҳадя қилди.

Маълумки, ўзбек халқ оғзаки ижодиёти намуналаридан тузилган китоблар бир неча йиллардан бери чиқариб келинмоқда. Шу туркумдаги достонлар, биридан-бири гўзал эртаклар, қўшиқлар мажмуалари аллақачон китобхонларнинг севимли мулкига айланиб кетган. Навбатдаги тўплам ўзбек халқ мақолларини ўз ичига олган. Уларни фольклоршунос олимлардан Тўра Мирзаев, Баҳодир Саримсоқов, Асқар Мусақуловлар тўплашган.

⊙ Таниқли ёзувчи Роберт Александрович Штильмарк ўзининг саргузаштга мойил роман ва қиссалари билан ном қозонган. Унинг «Калькутталик меросхўр» романи мана шундай китоблардан бири. Китоб рус тилида катта нусхада чоп этилди.

⊙ Саъдулла Сиёевнинг номини газетхонларимизга таништириб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Унинг 15 га яқин ҳикоялар тўплами, Аваз Ўтар ҳақидаги романи севиб ўқиб келинмоқда. «Мажнунтолнинг новдаси» деб номланган навбатдаги китоби эса адибнинг янги ҳикоялари, ичакузди ҳажвиялари, долзарб мавзудаги қиссаларини ўз ичига олади. Ёзувчи ўз асарларида жамиятимиздаги айрим иллатларни аёвсиз фош этиб, покликни, эзгуликни тарғиб қилади.

С. АЗИМОВА.

Санъатнинг сеҳрли олами

«Менинг ўз қўшиғим бор...»

ТИНГЛАНГ, қўшиқ янграяпти. Хонанда уни маромига етказиб ижро этмоқда. Овози бирам ширали, жозибадор. У куйлаяпти-ю, юракларни тўлқинлантираётган, қалбларни жунбушга келтираётган қўшиғи сеҳрида ҳамма нарсани бир зум унутгандай. У—ёш хонанда Миразиз Муҳамедов.

Миразиз қўшиқ куйлашга ёшлик чоғлариданоқ ихлосманд эди. Мактабда ўқиб юрган кезлари бошланғич музика таълимидан дарс берган Лутфулла ака Миразизда қўшиққа илк муҳаббат уйғотади. У 1967 йили Т. Содиқов номли Тошкент шаҳар маданият уйига қатнашиб, дастлаб рубобда куйлар чалишни машқ қилади. Музика раҳбари Низом Умаровдан мусиқа сирларини, уни ижро этиш йўлларини қунт билан ўрганди.

1974 йили Совет Армияси сафига чақирилган Миразиз икки йил мобайнида Туркистон ҳарбий округи қошидаги ҳарбий солдат-хонандалари ансамблида қатнашиб, устози Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар И. Бўронов, таниқли бастакор Абдуҳошим Исмоиловлардан қўшиқчилик санъати, мақом йўллари ва уни ижро этишга оид билимларни яхши ўзлаштирди. Икром ананинг талабчанлиги, ҳар бир ўрганаётган куй ва қўшиқ оҳангига эътибор беришга ундаши Миразизнинг келгусида яхши хонанда бўлиб етишишида катта роль ўйнади.

Санъатга бўлган ташналик уни Тошкент Давлат Маданият институтига етаклади. Ўқиш билан бирга у ўз устида тинимсиз ишлади, изланди. Жумладан, Ўзбекистон ССР халқ артистлари Ориф Алимахсумов, Хайрулла Лутфуллаевлар эса унга қўшиқчиликда ўз ижро йўлини топишига катта ёрдам бердилар. Тез орада Миразиз ижросидаги «Соғиниб сўрарман шўх саболардан», «Диларомим бир кел», «Қизгина» каби қўшиқлар мухлислар қалбидан жой олди.

Бора-бора Миразизнинг «Сени кутарман», «Зиёда» каби лирик қўшиқлари қаторига «Сен бирла ўйнаб кулсам», «Мени йўқлаб келар бўлсанг» сингари янги ашулалар қўшилиб, унинг репертуарини янада бойитди. Хонанданинг бундай ишқий-лирик қўшиқларида пок ва самимий юрак тўлғоқлари, ёрга муҳаббат, дўстга садоқат, Ватанга муҳаббат туйғулари баралла янгради. Муҳаббат лирикаси — Миразизнинг энг севимли жанрларидандир. У ўзининг ижоди жараёнида бу мавзуга қайта-қайта мурожаат этиб келмоқда.

Хонанда билан суҳбатимиз жуда мароқли бўлди.

— Мен тақлидчиликни санъат демайман, — дейди Миразиз. — Шогирдларнинг ўз устозларига ихтиёрийми, беихтиёрми тақлид қилаётганлари ҳам бор, уни санъат тури деб ҳам айтишяпти. Лекин менинг бу борада фикрим ўзгача. Ҳаётда ҳар бир хонанда ўз овозига, ўз қўшиғига эга бўлгани дуруст. Ҳа, ажабланманг, ҳар бир хонанда ўз қўшиғига эга бўлса, уни тингловчиларига манзур қила олса — ўша бахтиёрлик. Лекин қачонлардир таниқли ижрочилар томонидан айтилган қўшиққа янги куй басталаш унутилиб кетаётган қўшиқларга қайта жон бағишлаш, айтиш бир жиҳатдан яхши.

— Омадга ишонасизми?

— Айримлар омадим ҳеч келмаяпти, деб нолиб юришади. «Тоққа чиқмасанг дўлана қайда» деган чиройли нақлимиз бор. Изланмасанг, ўз устингда ишламасанг, лоқайдлик кучли бўлса омад қаердан келсин! «Мен эл назарига тушдим» деб ўз устида ишламай қўйганлардан эса омад қочади.

— Янги қўшиғингиз «Кетгиси келмайди аждар йилининг» деб номланади. Кўпчиликнинг фикрича, сиз уни маромига етказиб куйлагансиз. Айтингчи, унинг яратилишига нима туртки бўлди?

— Табиий офат туфайли қардош республика Арманистон ва қўшни Тожикистон бошига тушган мусибат ҳаммани, қолаверса, биз санъат аҳлини ҳам бефарқ қолдирмади. Биз Тошкент зилзиласини ўз бошимиздан кечирганмиз, яхши эслайман, вайрон бўлган қанча-қанча уйлар, бошпанасиз қолган одамлар...

Арман ва тожик халқининг матонати, унинг бардоши таъсирида «Кетгиси келмайди аждар йилининг» қўшиғи яратилди. Уни таниқли бастакор Муҳаммаджон Шониров билан жуда қисқа муддатда — 2 кун ичида тайёрладик.

Суҳбатимиз давомида маълум бўлишича Миразиз Муҳамедов ҳозирги кунда Тошкент қишлоқ хўжалиги институти қошидаги «Гулшан» ашула ва рақс ансамблига раҳбарлик қилмоқда. Ансамбль ўз концертлари билан бир неча бор корхона меҳнаткашлари ҳузурида бўлди. Тбилиси, Иваново, Киев шаҳарларидаги ижодий сафарларда ўз концерт программалари билан чекланиб қолмай, балки украин, грузин халқлари куй ва қўшиқлари, рақсларини ҳам ўрганиб қайтишди.

Қўшиғингиз қалдирғоч янглиғ боғу роғлар, кўз илғамас кенгликлар, гулзорлараро парвоз этаверсин, Миразиз!

Сайёра МУҲАММАДЖОНОВА.

● СУРАТДА: (чапдан) ғижжакда С. Азизбоев, доирада Б. Ҳожимуродов, торда М. Муҳамедов.

Юбилей гастроллари

ТОМОШАБИНЛАР ҲУЗУРИДА

Муқимий номли Тошкент Давлат музикали театри Сурхондарёдаги гастролларини ўзининг ярим асрлик юбилейига атаб тайёрлаган программаси билан бошлади. Республика пойтахтидан келган меҳмонлар театрлаштирилган катта томоша кўрсатишди. Радио ва телевидениенинг ҳаммага яхши маълум юмористик кўрсатувлари иштирокчилари, республикада хизмат кўрсатган артистлар Ҳусан Шарипов билан Суръат Пўлатовнинг чиқиши томошанинг энг қизиқарли жойи бўлди.

Коллективнинг дастлабки концерти Термиздаги «Спартак» стадионида бўлди. Шундан кейин артистлар область районлари бўйлаб сафарга чиқдилар. Бу ерда улар дала шийпонлари ва қишлоқ клубларида, район маданият уйлари ва чорвачилик фермаларида томоша кўрсатадилар.

(ЎзТАГ).

Сайёҳ саргузаштлари

ЧИДАМЛИ ТУЯЛАР

Суриянинг чўл ва саҳроларида сувсизликка ўта чидамли икки ўркачли кўк-қўнғир рангли туялар яшайди. Булар мамлакатнинг тоғли ва нам районларида яшашга мослашмаганликлари туфайли бундай жойларда учрамайди. Туялар илдизи йигирма-ўттиз метр чуқурликкача етувчи тиканаклар билан овқатланади, сувсиз бир ой-бир ярим ой, ҳатто ундан ортиқ вақт ичида ҳам сув ичмай яшай олади.

Қизиғи шундаки, чўл ва саҳро ҳайвони шўр сувни, шу жумладан денгиз сувини ҳам бемалол истеъмол қила олади. Уларнинг яна бир ўзига хос хусусияти шундаки, қадоқли тузилмалари мавжудлиги туфайли етмиш даражагача қизиб ётган ерларда ҳам ётиб дам олади. Бадавийлар, чорвадорлар ва умуман деҳқон кишилар йўлини яқин қилувчи, оғир юклар ташишга мослашган туялар эгаларини ёғли сут, ажойиб юнг, гўшт билан ҳам таъминлайди.

«ЎЛИКЛАР ВОДИЙСИ»

Суриянинг қадимий Пальмира шаҳри яқинида «Ўликлар водийси» мавжуд бўлиб, бу ерда вайрон бўлиб кетган улкан шаҳар қолдиқлари кўринади. Улкан колоннадалар, узундан-узун йўлаклар ва мармар тошлардан ўйиб ясалган ғишту ўймакорлик намуналари ястаниб ётибди. Аммо бу ер ўликлар мозорлари билан кўпроқ машҳур экан. Шу ердаги ер ости мозорларидан бирига тушамиз. Уч ака-ука мозори деб аталган ер ости саройида уч юз олтмишта мурда кўмилган. Булар яқин қариндош-уруғлар бўлиб, лойдан ясалган тобутлар устма-уст жойлаштирилган. Ҳар бир токчада ўн икки жасадни ўз ичига олган «мозор»ни кўрамиз. Ер остининг муздаклиги ва лойнинг мустаҳкам пишитилиши туфайли ер ости саройларида ҳид сезилмайди, эндиликда саёҳатчилар учун томоша жойига айлантирилган бўлиб, кунига турли мамлакатлардан юзлаб кишилар келиб кетади.

БАСРАНИНГ ЕР ОСТИ БОЗОРИ

Араблар бозорларда дўкон очиб, савдо қилиб ўтиришни яхши кўришади. Бундай бозорлар қадим замонларда ҳам бўлганлиги тарихдан маълум. Суриянинг муқаддас шаҳарларидан бўлган Басрада (бу ерда Муҳаммад пайғамбар икки марта — биринчи бор тўққиз ёшида ва иккинчи марта йигирма тўрт ёшида бўлганлиги туфайли) қадимий ер ости бозори қолдиқлари сақланиб қолган.

Узундан-узун, баландлиги тўрт метр ва кенглиги беш метр бўлган каридорсимон бозор муздек ҳавоси ва молларнинг турли-туманлиги билан нафақат сурияликларни, балки ўзга мамлакатлардан келган савдогар ҳамда харидорларни ҳам ўзига тортган. Қиш кунлари илиқ бўлиб, ёмғирдан, иссиқ ёз кунлари эса қуёш қизиғидан сақлаган бозорни қуришга унча кўп харажат ҳам кетмаган, дейишади бу ерлик одамлар. Табиий тирқишлардан тушиб турувчи нур бозорни яхши ёритиб турганлигига ишонч ҳосил қилдик. Энг муҳими, бундай ер ости бозорларида мева-чевалар ва озиқ-овқатлар анча вақт ичида ўз сифатини йўқотмаган ва бузилмай сақланган.

СУВСИЗЛИКДАН ҚУТИЛИШ УЧУН

Биз Суриянинг чўлу биёбонларидан ўтиб борар эканмиз, баъзи ерларда яшаётган бадавий (бедуин)ларга кўзимиз тушди. Улар сувсизликдан қийналадилар. Бундай жойларда хизмат қилаётган геологлар ва ишчилар ҳам сув йиғиш чораларини ўйлаб топишган. Бундай мақсадда улар турли нарсалардан бўшаган темир бочкаларни ишга солишади. Минглаб бўш бочкалар далаларга қаторлаштирилиб қўйилади. Қиш ва баҳорда ёғадиган ёмғир сувлари (бу мамлакатда қор ёғмайди) буларда йиғилади, кишилар ва ҳайвонларга ҳаёт бағишлайди. Ёзнинг иссиқ пайтларидаги тунги салқинда оз бўлса-да, уларда сув йиғилади. Минглаб бочкалардан йиғилган сув ҳар ҳолда кишиларни сувсизликдан қутқариб туради.

Қудрат АҲМЕРОВ, профессор.

Муҳаррир Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

Реклама ва эълонлар

...ИЛ 20 ИЮЛДА

...НИНГ ЧИМКЕНТ ШАҲРИДА

...якка тартибдаги меҳнат фао...лланувчи граждандар тайёрла... маҳсулотларини сотиб олиш

...А ЎТКАЗИЛАДИ

...иш истагида бўлганлар меҳ...иб қўйиш учун бу ҳақда 15 ... адресга маълум қилишлари ...кент шаҳри, Коммунистик ...асть савдо бошқармаси. Те...34-28.

...савдо бошқармаси.

...А» БУТУНИТТИФОҚ ИШ... БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗ...ЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ

...аги Тошкент электрон-техника ...базасидаги

...ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

...в йили учун

...сликлар бўйича

...о қабул қилади

...им ўтказгичли приборлар ва ин...н йиғувчилар, электрон саноат ...ар, электрон саноат техника кон...оларн;

ЙИГИТЛАР УЧУН: технологик ускуналарни созловчилар, радиоэлектрон аппаратураларнинг монтажчилари, кенг профилдаги станокчи.

ЎҚИШГА 8 ВА 10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИНИНГ КАЛИНИН, ОРЖОНИКИДЗЕ ВА ЯНГИЙЎЛ РАЙОНЛАРИДА ЯШОВЧИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати — 10 ой.

ЯРИМ ЎТКАЗГИЧЛИ ПРИБОРЛАР ВА ИНТЕГРАЛ МИКРОСХЕМАЛАРНИ ЙИҒУВЧИ ЭЛЕКТРОН САНОАТ ТЕХНИКА КОНТРОЛИ БЎЛИМИ КОНТРОЛЕРИ, ЭЛЕКТРОН САНОАТ ПРИБОРЛАРИНИ СИНОВЧИ ИХТИСОСЛИГИ БЎЙИЧА ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ҚИЗЛАР УЧУН ЎҚИШ ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАШГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Бу группалардаги ўқувчи қизлар ҳар ойда 77 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар. Ўқишни битирганларга эгаллаган касби бўйича малака берилганлиги тўғрисидаги диплом берилади.

8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати — 3 йил.

Ўқишни битирганларга ўрта маълумот олганлиги ва эгаллаган касби бўйича малака берилганлиги тўғрисидаги диплом берилади.

Ўқувчилар ўқиш даврида ҳар куни 3 маҳал бепул овқат билан, ишлаб чиқариш практикаси даврида эса ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 проценти билан таъминланадилар.

Ўқиш муддати узлуксиз меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

БИЛИМ ЮРТИНИ АЪЛО БАҲОЛАР БИЛАН БИТИРГАНЛАР ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Билим юрти ўқувчиларни информация ва ҳисоблаш техникаси фани бўйича ўқитиш «КУВТ-86» ҳисоблаш машинасига, спорт базасига эга. Вокал-чолғу ансамбли, самбо секцияси, радио ва техника ижодкорлиги тўгараклари ишлайди.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, 086/У формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка, 8 дона фотосурат (4 та 3х4 см. 4 та 4х5 см. ҳажмида), ота онасининг иш жойидан справка.

Билим юртини битирганлар база корхонасига ишга юбориладилар.

Мурожаат учун адрес: 700005, Тошкент шаҳри, Ленин райони, «Весна» кўчаси, 17-уй (5, 12, 26, 69 «э», 183-автобусларнинг «Узбум», 1, 5, 26-трамвайларнинг «Фоменко кўчаси» бекатлари). Телефон — 91-14-51.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ЛЕНИН РАЙОНИ СССР ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ АКАДЕМИЯСИ

катталар умумий таълими илмий-тадқиқот институти ва И. Охунбобоев номидаги Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти тикувчилик буюмларини конструкциялаш кафедрасининг базавий 47-кечки ўрта мактаби енгил, маҳаллий саноат корхоналарида ва маиший хизмат кўрсатиш соҳасида ишлаётган ва шаҳардаги умумий таълим мактабларининг 8-синфини тамомлаган ёшларни 9-ихтисослаштирилган экспериментал синфга

КОНКУРСЛИ АСОСДА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қабул «кийим-бошларни моделлаштириш ва конструкциялаш» ихтисоси бўйича амалга оширилади.

Конкурс муддати 20 августдан 28 августгача.

Конкурсда расм солиш ва тикувчилик малакаси бўйича суҳбатлар натижалари ҳисобга олинади.

Справкалар учун телефон — 91-10-14.

Адрес: 700167, Тошкент шаҳри, Сариққўл кўчаси, 9-уй. (55, 66-автобусларнинг «Темир йўл техникуми» бекати).

Ўзбекистон ССР Госснабининг

РЕСПУБЛИКА ҚОММЕРЦИЯ-АХБОРОТ МАРКАЗИ

Тошкент шаҳрида

1989 ЙИЛ 19 ИЮЛДАН БОШЛАБ 21 ИЮЛГАЧА маҳсулотлар етказиб бериш юзасидан хўжаликлар ўртасида алоқалар ўрнатиш ва корхоналар ўртасида шартномалар тузиш, корхоналар ва ташкилотлар томонидан янги маҳсулотларни реклама қилиш ва халқ талабини ўрганиш бўйича

РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ САНОАТ ЯРМАРКАСИНИ ЎТКАЗАДИ

1989 ЙИЛ 20 ИЮЛЬ СОАТ 11.00 ДА

КАТТА ЭҲТИЁЖ СЕЗИЛГАН ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТЕХНИКА МАҲСУЛОТЛАРИНИ СОТИШ БЎЙИЧА

КИМ ОШДИ САВДОСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Ярмарка ва ким ошди савдоси ишида қатнашиш учун саноат ва қишлоқ хўжалиги бирлашмалари, корхоналар, қурилишлар, кооперативларнинг вакиллари ва хусусий меҳнат фаолияти билан шуғулланувчи кишилар таклиф қилинадилар.

Ярмарка-ким ошди савдоси қуйидаги адресда ўтказилади: Тошкент шаҳри, Ўзбекистон проспекти, 45-уй. Кооператорлар уйи.

Ярмарка-ким ошди савдосида қатнашиш ва меҳмонхоналардан жойлар банд қилиб қўйиш учун буюртмаларни қуйидаги адресга беришларингизни сўраймиз: 700038, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 7-уй.

Справкалар учун телефонлар — 41-11-20, 41-32-71.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎЛЛАШ МАРКАЗИ

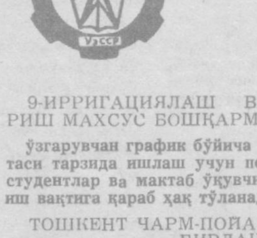

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

9-ИРРИГАЦИЯЛАШ ВА КЎКАЛАМЗОРЛАШТИРИШ МАХСУС БОШҚАРМАСИГА:

ўзгарувчан график бўйича тўлиқ бўлмаган иш куни ҳафтаси тарзида ишлаш учун пенсионерлар, уй бекалари, студентлар ва мактаб ўқувчилари. Меҳнатга сарфланган иш вақтига қараб ҳақ тўланади.

ТОШКЕНТ ЧАРМ-ПОЙАБЗАЛ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА:

сметачи-нормаловчилар, цехда меҳнат қилиш учун ишчилар.

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ КОМБИНАТИГА:

кўприк крани, грейдер кранининг кранчиси, слесарлар, электриклар, электрончилар, прессловчилар, сайқалловчилар, лаборантлар, навларга ажратувчилар, қурилиш ишчилари.

Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлигининг

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА:

прораблар, қурилиш мастерлари, бош механик, ишлаб чиқариш-техника бўлимининг бошлиғи, катта экономист, автокран машинисти, минора кранининг машинистлари, ғишт терувчилар, гараж мудири.

«ТАШЭЛЕКТРОМАШ» ЗАВОДИГА:

штамповкачилар, пластмассаларни прессловчилар, асбоб-ускуналар бўйича слесарлар, технологик асбоб-ускуналарни созловчилар, токарлар, асбобларни чархловчилар, газ пайвандчилар, электр машиналари ва аппаратларнинг ғалтакларига сим ўровчилар, йиғувчи-слесарлар, нур ёрдамида нусха кўчирувчилар, бухгалтерлар, асбоб-ускуналар ремонти бўйича механиклар,

2-АВТОБУС ПАРКИГА:

ҳамма категориялардаги ҳайдовчилар, кондукторлар, синовчи-ҳайдовчилар.

«УЧҚУН» ТЎҚИМАЧИЛИК ГАЛАНТЕРЕЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА:

электр монтёр, вентиляция системаларига хизмат қилувчи слесарь, ўт ўчириш дружинасининг командири, машиналарнинг операторлари.

СПРАВКАЛАР ЮЗАСИДАН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ МАРКАЗИ — Космонавтлар проспекти, 6-уй.

АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОН БЎЛИМИ — Фарҳод кўчаси, 21-уй.

КУЙБИШЕВ РАЙОН БЎЛИМИ — К Маркс кўчаси, 59-уй.

КИРОВ РАЙОН БЎЛИМИ — Энгельс кўчаси, 48-уй.

ЛЕНИН РАЙОН БЎЛИМИ — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.

ОКТЯБРЬ РАЙОН БЎЛИМИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.

СОБИР РАҲИМОВ РАЙОН БЎЛИМИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй.

СЕРГЕЛИ РАЙОН БЎЛИМИ — Спутник массиви, 2-квартал, 69-уй.

ҲАМЗА РАЙОН БЎЛИМИ — Ҳасанова кўчаси, 10-уй.

ЧИЛОНЗОР РАЙОН БЎЛИМИ — Чилонзор массиви, 2-квартал, 3-уй.

ФРУНЗЕ РАЙОН БЎЛИМИ — Шота Руставели кўчаси, 87-уй.

Тошкент давлат циркида

20 ИЮЛГАЧА

ЛАРИСА СЕРБИНОВИЧНИНГ

«ҒАРОЙИБ ТОМОША»

ГАСТРОЛЛАРИ

Экспериментлардан бири «АФСУНСИЗ АФСУНГАРЛИК», «ҒАРОЙИБОТСИЗ ҒАРОЙИБОТЛАР»дир.

Л. СЕРБИНОВИЧ — МАМЛАКАТИМИЗДА ТАЖРИБАЛАР ОЛИБ БОРАЁТГАН КАМ СОНЛИ ИЖРОЧИЛАРДАН ҲИСОБЛАНАДИ.

У ФАВҚУЛОДДА АЖОЙИБ ҚОБИЛИЯТ ЭГАСИ БЎЛИБ, ЭНГ МУРАККАБ ФИКРИЙ БУЙРУҚЛАРНИ ҲАМ АНИҚ ВА БЕХАТО АМАЛГА ОШИРИШ ҚУДРАТИГА ЭГА:

— чекиш, спиртли ичимликлар истеъмол қилиш сингари зарарли одатларни тарк этиш;
— дудуқланиш, ваҳима касалидан даволаш;
— яхши ухлаш;
— руҳий изтиробдан қутулиш;
— тажрибалар ўтказиш ва уларнинг киши кайфиятига таъсири.

ҲАММА ТАЖРИБАЛАР ТОМОШАБИНЛАРНИНГ БЕВОСИТА ИШТИРОКИДА АМАЛГА ОШИРИЛАДИ.

ТОМОШАЛАР: иш кунлари — соат 19.00 да; шанба ва якшанба кунлари — соат 16, 19.00 да БОШЛАНАДИ.

Касса соат 10 дан 20.00 гача очиқ.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ ТУШИШ УЧУН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Маълумотларни қуйидаги телефонлар орқали олиш мумкин: 44-28-04. 44-35-91, 44-35-84.

Кино

10 ИЮЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЎЙНА, ЎЙНА» (18.30, 20.40), «ГРАФ МОНТЕ-КРИСТО» (18, 21.00).

Москва — «МУДҲИШ ХАТО» (тоқ соатларда ва 20.40 да).

Қозоғистон — «ФРАНЦУЗ ЛЕЙТЕНАНТИНИНГ АЁЛИ» (17, 20.00), «МАЙСАРАНИНГ ИШИ» (ўзбек тилида, 18.00).

Восток — «ЎЙНА, ЎЙНА» (18.30, 21.00).

Фестиваль — «ЭРКАК ВА АЁЛ» (22.00).

Хива — «МУДҲИШ ХАТО» (22.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «АЙБСИЗЛИГИ ТАХМИН ҚИЛИНМОҚДА» (жуфт соатларда),

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЎЙНА, ЎЙНА» (18.30, 21.00).

Нукус — «ҚАСОСКОР» (18.30, 20.45).

11 ИЮЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЎЙНА, ЎЙНА» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.40); «ГРАФ МОНТЕ-КРИСТО» (12, 15, 18, 21.00).

Москва — «МУДҲИШ ХАТО» (тоқ соатларда ва 20.40 да).

Қозоғистон — «ФРАНЦУЗ ЛЕЙТЕНАНТИНИНГ АЁЛИ» (11, 14, 17, 20.00); «МАЙСАРАНИНГ ИШИ» (ўзбек тилида, 12, 15, 18.00).

Восток — «ЎЙНА, ЎЙНА» (11, 13.30, 16, 18.30 21.00).

Фестиваль — «ЭРКАК ВА АЁЛ» (22.00).

Хива — «МУДҲИШ ХАТО» (22.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «АЙБСИЗЛИГИ ТАХМИН ҚИЛИНМОҚДА» (жуфт соатларда).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЎЙНА, ЎЙНА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Нукус — «ҚАСОСКОР» (11, 13.30. 16, 18.30, 20.45).

«ТАШГОРСТРОЙ» территориал қурилиш бирлашмасининг

«ПРОМСТРОЙИНДУСТРИЯ» БИРЛАШМАСИ

1989 ЙИЛ 15 ЙЮЛГАЧА

1990 йилда буюртмачининг материаллари ҳисобига темир бетон, йиғма бетон, товар бетон ва қуруқ қоришма етказиб бериш юзасидан

ШАРТНОМАЛАР ТУЗАДИ

Адрес: 700100, Тошкент шаҳри, ИТР кўчаси, 7-уй.

Тошкент шаҳар, Сергели районидаги 237-ўрта мактаб томонидан **Худойберганова Наргиза Чавандасовна** номига берилган Д-992573 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов районидаги 234-ўрта мактаб томонидан **Исаметов Акбар Аҳмеджанович** номига берилган 735770 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар, Чилонзор районидаги Ойбек номли 226-ўрта мактаб томонидан **Зияев Маҳмуд Маҳкамович** номига берилган А-086248 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар, Сергели районидаги 277-ўрта мактаб томонидан **Субанқулов Рашид Қайирбекович** номига берилган Д-992789 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Киров районидаги 150-ўрта мактаб томонидан **Шомаҳмудов Абдуҳамид Абдулхаевич** номига берилган 285808 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг партия ва касаба союз ташкилотлари ижроия комитет ходими Т. З. Лутфуллаевга укаси

ЛУТФУЛЛАЕВ Шуҳратилла Зикриллаевичнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: қабулхона—32-53-76; бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши—32-57-84; экономика ва шаҳар хўжалиги —32-54-19; ижтимоий масала — 32-53-10; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66, 32-54-15; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Якшанбадан ташқари, ҳар куни чиқади.

Р. — 11822. Б. 2147. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10